

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Ραντεβού 30 τρισ. δολ. στο Λονδίνο

Συνολικά 96 διεθνείς θεσμικοί επενδυτές με κεφάλαια υπό διαχείριση 30 τρισ. δολ. συμμετείχαν στις συζητήσεις με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, τους επικεφαλής των τεσσάρων συστημικών τραπεζών και κορυφαία στελέχη 20 και πλέον μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων που βρέθηκαν στο Λονδίνο. Στο συνέδριο συμμετείχαν 280 ξένοι και Έλληνες επενδυτές. **Σελ. 19**

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Νέο «καμπανάκι» για τον πληθωρισμό

Την ανάγκη να τιθασευτεί ο πληθωρισμός και να πειστεί η κοινή γνώμη ότι οι τιμές θα επανέλθουν σε κανονικά επίπεδα τόνισαν, η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ και κεντρικοί τραπεζίτες. Σε συνέδριο στην Ταϊλάνδη οι κεντρικοί τραπεζίτες επισήμαναν πως είναι καθοριστικό να μην επικρατήσει η προσδοκία πως επείκονται νέες αυξήσεις των τιμών. **Σελ. 13**

ΠΑΟΛΟ ΤΖΑΝΤΙΛΟΝΙ

Υφεση τον χειμώνα στην Ευρωζώνη

Υφεση αναμένεται τον χειμώνα στην Ευρωζώνη, με την οικονομία να αρχίζει να έχει θετικές επιδόσεις από την άνοιξη του 2023, τόνισε ο Ευρωπαϊός Επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζαντιλόνι προσερχόμενος στο Eurogroup. Σημείωσε ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις η ανάπτυξη θα είναι χαμηλή και πρόσθεσε ότι οι φθινοπωρινές προβλέψεις της Κομισιόν επιβεβαιώνονται. **Σελ. 8**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Στη δίνη της κάλπης ο Προϋπολογισμός 2023

Με προεκλογικό άρωμα οι τοποθετήσεις των αρχηγών των κομμάτων κατά τη συζήτηση στη Βουλή

Έντονο ήταν το άρωμα των προεδρικών εκλογών κατά τη συζήτηση στη Βουλή του Προϋπολογισμού του 2023. Ο Προϋπολογισμός προνοεί έσοδα 11.759,3 δισ. ευρώ και έξοδα 11.296,0 δισ. Πρόκειται για Προϋπολογισμό που γίνεται

στο πλαίσιο μίας κρίσης, της τρίτης μέσα σε μια δεκαετία. Η κρίση αυτή έχει ως παρονομαστή τον πόλεμο, την ακρίβεια και τον πληθωρισμό, εντελώς διαφορετικό μίγμα κινδύνων από τις προηγούμενες δύο. Εάν ανατρέξει κα-

veis στους Προϋπολογισμούς των προηγούμενων δέκα χρόνων θα διαπιστώσει πως μέχρι και το 2016 ετοιμάζονταν προϋπολογισμοί με βάση το μνημόνιο και την τραπεζική κρίση του 2013. Μόνο το 2017 έως και το 2019 μπορεί να

πει κανείς πως ήταν προϋπολογισμοί δίχως στον παρονομαστή να υπάρχει κάποια κρίση, ενώ από το 2020 μέχρι και σήμερα οι παρονομαστές ήταν η πανδημική κρίση και το Ουκρανικό. Με έντονες αναφορές στις επικείμενες

εκλογές σημαδεύτηκε η τοποθέτηση των περισσότερων αρχηγών κομμάτων. Κυβερνητικός απολογισμός από ΔΗΣΥ, σκληρή επίθεση από ΑΚΕΛ, στη μέση το ΔΗΚΟ με θετικές και αρνητικές αποτιμήσεις. **Σελ. 4**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Πωλούν ακίνητα 23 δισ. για αποπληρωμή χρέους

Οι μεγαλύτερες εταιρείες ακινήτων της Ευρώπης ετοιμάζονται να πουλήσουν μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου τους για να αποπληρώσουν το χρέος τους. Ωστόσο, ο υψηλός πληθωρισμός και οι αυξήσεις των επιτοκίων αποθαρρύνουν τους πιθανούς αγοραστές. Σύμφωνα με υπολογισμούς έχουν τεθεί προς πώληση ακίνητα αξίας τουλάχιστον 23 δισ. ευρώ. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ

Η ακρίβεια κοστίζει 300 ευρώ τον μήνα

Η τέλεια καταϊγδα για χιλιάδες νοικοκυριά στην Ελλάδα: αύξηση δόσεων στεγαστικών δανείων, επιμονή των υψηλών τιμών ενέργειας και αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων, συνθέτουν ένα εκρηκτικό κοκτέιλ που μπορεί να αυξήσει τις μηνιαίες δαπάνες ενός μέσου νοικοκυριού ακόμη και κατά 300 ευρώ τον μήνα σε σχέση με τα προ κρίσης επίπεδα. **Σελ. 15**

ΜΕΤΑ ΤΑ LOCKDOWN

Η οικονομική ανάπτυξη προτεραιότητα της Κίνας

Η Κίνα ετοιμάζεται να δώσει και πάλι προτεραιότητα στην ανάπτυξη. Αυτό προκύπτει από δηλώσεις του διοικητή της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας Γι Γκωνγκ, ο οποίος τόνισε πως για την κεντρική τράπεζα στόχος είναι η οικονομική ανάπτυξη. Παραδέχθηκε πως ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας είναι «κάπως χαμηλότερος από τις προβλέψεις». **Σελ. 12**

Το στοίχημα των 8,8 τρισ. ευρώ της ΕΚΤ και οι αγορές

Εάν το πρώτο «κεφάλαιο» της σύμφιξης της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αυτό του αυξήσεων των επιτοκίων, ήταν δύσκολο για την αγορά ομολόγων, το δεύτερο και δυσκολότερο «κεφάλαιο» στο οποίο προχωράει η κεντρική τράπεζα, στην ποσοτική σύμφιξη, αναμφίβολα θα στείλει επιπλέον κύματα αναταραχής. Το γεγονός ότι ο μεγαλύτερος αγοραστής των ομολόγων της Ευρωζώνης σχεδιάζει να γίνει πωλητής, αρκεί για να καταλάβει κάποιος τον «θόρυβο» που θα προκαλέσει η τράπεζα στο ήδη τεταμένο περιβάλλον των αγορών, όπου η εκτόξευση του πληθωρισμού και οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων έχουν οδηγήσει σε υψηλότερο κόστος δανεισμού, με τις κυβερνήσεις να αυξάνουν τις δαπάνες για να στηρίξουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις έναντι της ενεργειακής κρίσης, μεγαλώνοντας τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες για το 2023. Η Κριστίν Λαγκάρντ έχει δηλώσει ότι στις 15 Δεκεμβρίου θα ανακοινωθούν λεπτομέρειες για το πώς θα μειωθεί το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που έχει αγοράσει υπό το πρόγραμμα APP, στο πλαίσιο της συρρικνώσης του ισολογισμού της των 8,8 τρισ. ευρώ. **Σελ. 10**

Οι Γερμανοί σχηματίζουν ουρές στις τράπεζες τροφίμων

Θλιβερή αντανάκλαση του πληθωρισμού και της ακρίβειας και του αντικτύπου που επιφέρουν στην αγοραστική δύναμη των Ευρωπαίων είναι η δυσάρεστη θέση στην οποία έχουν περιέλθει οι τράπεζες τροφίμων. Ο αριθμός των Ευρωπαίων που καταφεύγουν σε κάθε είδους κοινωνικά παντοπωλεία για να προμηθευτούν τα προς το ζην αυξάνεται διαρκώς, με τους Γερμανούς, τους πολίτες της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας, να δυσκολεύονται να επιβιώσουν και να καταφεύγουν μαζικά στις εθελοντικές οργανώσεις στήριξης. **Σελ. 12**

Αυξάνονται τα ασφαλιστρα κατοικιών και οχημάτων

Θύματα του πληθωρισμού
Σε αύξηση των ασφαλιστρών προχωρούν μέσα στους επόμενους τρεις μήνες οι ασφαλιστικές εταιρείες στην Κύπρο, ακολουθώντας την γενική τάση άλλων χωρών. Η αύξηση θα αφορά τα συμβόλαια γενικού κλάδου και κυρίως κατοικιών και οχημάτων. Ο λόγος είναι ότι οι απαιτήσεις των πελατών (claims) πλέον δεν μπορούν να καλυφθούν με τις τιμολογήσεις που υπήρχαν προ του πληθωρισμού. **Σελ. 5**

Τρία συν ένα τα ανοιχτά ζητήματα για την Ελληνική

Οι αλλαγές και οι προκλήσεις
Τρία ανοιχτά ζητήματα που πρέπει να διαχειριστεί τώρα η Ελληνική Τράπεζα. Την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τον CEO της, τον Γερμανό κ. Όλιβερ Γκάτσκε, την συνομολόγηση της νέας συλλογικής σύμβασης με τις συντεχνίες, αλλά και τις ισορροπίες με τη νέα εισδοχή ως μεγαλομετόχου στην τράπεζα, της Eurobank. **Σελ. 6**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η ενέργεια στο επίκεντρο ξανά

Οι ενδείξεις από το μέτωπο του πληθωρισμού είναι ενθαρρυντικές. Η κατάσταση φαίνεται να βαίνει προς εξομάλυνση αφού η σταθεροποίηση που παρατηρείται αυτή την περίοδο δημιουργεί την πεποίθηση ότι η επόμενη κίνηση θα είναι πτωτική. Ο μεγάλος πονοκέφαλος που ακούει στο όνομα τιμές των πετρελαιοειδών, άρρισαν να αποκλιμακώνονται προκαλώντας θετικούς συνειρμούς όσον αφορά στο πετρέλαιο θέρμανσης αφού η παρατεταμένη χειμερινή καλοκαιρία είναι αναμενόμενο ότι κάποια στιγμή θα τερματιστεί. Η αύξηση στις τιμές βασικών προϊόντων είναι ήδη στο 20% και η ευχή εντός της χριστουγεννιάτικης περιόδου είναι να μην δούμε άλλες αυξήσεις. Εξάλλου τα μέτρα που επιχειρήθηκαν να εφαρμο-

στούν για την καλύτερη λειτουργία του ανταγωνισμού εγκαταλείφθηκαν. Το «καλάθι του νοικοκυριού» θα το χειριστεί η επόμενη κυβέρνηση και άτομα που γνωρίζουν τις διαδικασίες δηλώνουν επιφυλακτικοί κατά πόσο το μέτρο θα μπορέσει να υλοποιηθεί πριν το Πάσχα. Οι γεωπολιτικές εξελίξεις συνεχίζουν να επηρεάζουν την οικονομία με την πρόσφατη απόφαση για το ρωσικό πετρέλαιο να συνιστά έναν ακόμη λόγο ανησυχίας. Είναι επάλληλο καλά γνωστό ότι το πετρέλαιο είναι το βασικό καύσιμο της κυπριακής οικονομίας είτε αφορά σε κίνηση και θέρμανση είτε στην παραγωγή ηλεκτρισμού. Η πρόσφατη απόφαση της ΕΕ αφορά στην απαγόρευση εισαγωγής ρωσικού πετρελαίου μέσω θαλάσσιων διαδρομών και στην επιβολή

πλάφον στην τιμή. Η απόφαση αναμένεται πως μέχρι το τέλος του μηνός θα έχει επηρεάσει το 90% των εισαγωγών της ΕΕ από την Ρωσία. Οι ανησυχίες που εκφράζονται σχετίζονται με το ενδεχόμενο η μείωση στις τιμές που παρατηρείται αυτή την περίοδο να αντιστραφεί. Στα μέτρα κατά της Ρωσίας εκτός από το αργό πετρέλαιο συμπεριλαμβάνονται και διυλισμένα προϊόντα όπως είναι το ντιζέλ. Αυτή η απαγόρευση θα τεθεί σε ισχύ τον Φεβρουάριο του επόμενου χρόνου. Η ανησυχία για την συγκεκριμένη πρόνοια είναι ιδιαίτερα αυξημένη καθώς όπως υπολογίζεται το 60% των εισαγωγών ντιζέλ προέρχεται από τη Ρωσία, ενώ άμεσα δεν υπάρχει κάποια προφανής εναλλακτική κάλυψη των ποσοτήτων.

Εν μέσω χειμερινών μηνών τα καύσιμα κίνησης και θέρμανσης ίσως παρουσιάσουν σημαντικές ελλείψεις. Η ανησυχία σε αυτή την περίπτωση είναι πραγματική καθώς εκτός από την πολεμική μηχανή του Πούτιν, οικονομικό πλήγμα θα βιώσουν και οι ευρωπαίοι πολίτες οι οποίοι θα δουν τις τιμές να ανεβαίνουν. Ο πληθωρισμός της ενέργειας υπολογίστηκε εντός του 2022 στο 40% σε ετήσια βάση. Η αύξηση των τιμών πλήττει κυρίως τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα που αναγκάζονται να δαπανούν πολύ μεγάλο μέρος του μισθού τους για κάλυψη του κόστους ενέργειας και μετακίνησης. Στην Ισπανία η αντιμετώπιση του προβλήματος ανάγκασε την κυβέρνηση να πάρει μέτρα στήριξης των ευάλωτων που αντιστοιχούν

στο 3% του εθνικού ΑΕΠ. Στην Γερμανία η κυβέρνηση που εξετάζει μέτρα που θα ανέλθουν στο 5% του εθνικού ΑΕΠ, αποφάσισε να ανακουφίσει τα νοικοκυριά επιδοτώντας πλήρως τους λογαριασμούς Δεκεμβρίου. Η ακρίβεια αποτέλεσε το κύριο ζήτημα της προηγούμενης που μας φέυγει. Αν αυτή η κατάσταση θα συνεχιστεί και τον επόμενο χρόνο αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να περιμένουμε για να διαπιστώσουμε. Όμως, όποια και να είναι η συνέχεια, θα πρέπει να ληφθούν ορθά και στοχευμένα μέτρα από την πολιτεία να προσφερθεί ένα δίκτυο προστασίας για τους ευάλωτους. Δείγμα αυτών των πρωτοβουλιών στον ευρωπαϊκό χώρο υπάρχουν πολλά. Η ΑΤΑ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εξαντλεί αυτή την συζήτηση.

5 1291296 000378

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;

Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

Αυτές τις γιορτές, πάρε μαζί σου
ό,τι πραγματικά χρειάζεσαι.
Την κάρτα σου!

αυτές τις γιορτές
κάρτα πλήρες!

Κάνε τις αγορές σου με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας από **05/12/22**
έως **05/01/23** και μπορεί να είσαι ένας από τους **100 τυχερούς**
που θα διεκδικήσουν **€500** ο καθένας στο **Mple Rewards App**.

#ΟιGiortesTheIounKarta
<https://www.hellenicbank.com/xmas>

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

 HELLENIC BANK

Ερχονται μικρές αυξήσεις στα ασφάλιστρα

Για συμβόλαια γενικού κλάδου στο επόμενο τρίμηνο – Ανεβαίνει το κόστος των claims για τις ασφαλιστικές

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Θύμα του πληθωρισμού γίνονται και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του γενικού κλάδου. Συγκεκριμένα, τα συμβόλαια των ασφαλειών της Κύπρου θα ακολουθήσουν την γενική τάση άλλων κρατών και άλλων διεθνών ασφαλειών που τον τελευταίο χρόνο αυξάνουν τα ασφάλιστρα σε ασφάλειες κυρίως κατοικιών και οχημάτων. Ο λόγος είναι ότι οι απαιτήσεις των πελατών (claims) πλέον δεν μπορούν να καλυφθούν με τις τιμολογήσεις που υπήρχαν προ του πληθωρισμού. Οι αυξήσεις στις ασφάλειες του γενικού κλάδου θα πρέπει να αναμένονται μέσα στους επόμενους τρεις μήνες και συγκεκριμένα από το νέο χρόνο και εντεύθεν. Οι ασφαλιστικές εταιρείες της Κύπρου καθυστερήσαν και προσπάθησαν να απορροφήσουν τόσο καιρό τη διαφορά που είχε δημιουργήσει ο πληθωρισμός. Στην αρχή που παρατηρήθηκαν οι πληθωριστικές τάσεις οι ασφαλιστικές στην Κύπρο δεν προχώρησαν αμέσως σε αυξήσεις. Ο πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών

200 ευρώ, δεν θα επανέλθει η ασφαλιστική του τον Μάρτιο για παράδειγμα και να του ζητήσει άλλα 8 ευρώ. Η κάθε ασφαλιστική εταιρεία θα προβεί σε δικές της αυξήσεις και δεν θα γίνει οριζόντια αύξηση για όλες.

Τα claims του εννιαμήνου

Όπως δείχνουν τα δεδομένα εννιαμήνου του 2022 για τις ασφάλειες που δημοσιεύει ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου κάθε τρίμηνο, οι συνολικές «μικρές απαιτήσεις που πραγματοποιήθηκαν» (gross claims incurred) στον τομέι που δεν σχετίζονται με τον «κλάδο ζωής», ανήλθαν στα 169,4 εκατ. ευρώ. Στο αντίστοιχο διάστημα του 2021, δηλαδή στο εννιάμηνο, το αντίστοιχο ποσό ήταν στα 161,7 εκατ. ευρώ. Όπως γίνεται αντιληπτό, η διαφορά ανέρχεται στο 4,7%. Όσον αφορά σε απαιτήσεις (claims) που σχετίζονται με τομείς εκτός του

Ο πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή) παρουσίασε αύξηση 8,6% τον Οκτώβριο του 2022 σε σχέση με αύξηση 9% τον Σεπτέμβριο του 2022 και για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου του 2022 είναι στο 8,2%.

Την αύξηση των ασφαλιστήριων συμβολαίων στους επόμενους μήνες κατά ένα ποσοστό επιβεβαίωσε και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, Ανδρέας Αθανασιάδης.

Καταναλωτή) παρουσίασε αύξηση 8,6% τον Οκτώβριο του 2022 σε σχέση με αύξηση 9% τον Σεπτέμβριο του 2022 και για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου του 2022 είναι στο 8,2%. Άρα, όλα τα «claims» θα πρέπει να μουν κάτω από τον παρονομαστή του 8,2%. Παραδείγματος χάριν, ένα ατύχημα με ένα όχημα που για μία ζημιά ζητούσε ο πελάτης 500 ευρώ να καλύψει η ασφάλεια, πλέον το κόστος αυτό έχει ανέβει με την άνοδο των πρώτων υλών, εξαρτημάτων και των κατασκευαστικών υλικών περίπου κατά 50 ευρώ (περίπου το 10% των 500 ευρώ).

Την αύξηση των ασφαλιστήριων συμβολαίων στους επόμενους μήνες κατά ένα ποσοστό επιβεβαίωσε και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, Ανδρέας Αθανασιάδης. Όπως επιβεβαίωσε στην «Κ», οι ασφαλιστικές εταιρείες δεν μπορούν να καλύψουν το επιπρόσθετο κόστος που έχει δημιουργηθεί και έτσι είναι αναγκασμένες οι εταιρείες ασφαλειών στην Κύπρο να ακολουθήσουν τάση που άλλα κράτη έχουν προβεί ήδη. Όπως περιορίστηκε να πει, η αύξηση δεν θα είναι δραματική, αλλά σίγουρα θα παρατηρηθεί μία μικρή αύξηση στα ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου στους επόμενους μήνες λόγω του πληθωρισμού.

Οχι συμπληρωματικές πληρωμές

Περνώντας ξανά στο «πρακτικό» του ζητήματος, δεν τίθεται θέμα ζήτησης συμπληρωματικού ποσού για κάποιον που έχει πληρώσει ήδη για παράδειγμα το ετήσιο συμβόλαιο του οχήματός του. Οι αυξήσεις είναι για συμβόλαια που θα συναφθούν κυρίως μέσα στο 2023 και τα ποσά δεν θα είναι σε απαγορευτικά επίπεδα, απλώς θα ακολουθούν αυξήσεις που θα σχετίζονται με τις πληθωριστικές τάσεις. Όποιος πλήρωσε για παράδειγμα τον Νοέμβριο το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του οχήματός του στα

Η κάρτα που σε ταξιδεύει.

Κάνε τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκέντρωσε μίλια** για ταξίδια και απόλαυσε μοναδικά προνόμια.

bankofcyprus.com.cy 800 00 800

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Τράπεζα Κύπρου

«κλάδο ζωής», και συγκεκριμένα στον τομέα «μικτού κερδισμένου ασφάλιστρου» (gross premium earned), το συνολικό ποσό στο εννιάμηνο του 2022 έφτασε τα 385,4 εκατ. ευρώ, έναντι 369,1 εκατ. ευρώ στο αντίστοιχο διάστημα του 2021. Η διαφορά των δύο ποσών ανέρχεται στο 4,4%. Τέλος, όσον αφορά στην «αναλογία μικτών απαιτήσεων» (gross claims ratio) στο πρώτο εννιάμηνο του 2022 έφτασαν στο 44% και στο πρώτο εννιάμηνο του 2021 στο 43,8%.

Σύμφωνα τώρα με τα δεδομένα για τις «πραγματοποιηθείσες απαιτήσεις που δεν σχετίζονται με τον κλάδο ζωής» (non life net claims incurred) και συγκεκριμένα για τις «καθαρές απαιτήσεις» (net claims incurred) στο εννιάμηνο του 2022, το ποσό έφτασε στα 135,4 εκατ. ευρώ. Στο αντίστοιχο διάστημα του 2021 είχε φτάσει στα 129,5 εκατ. ευρώ. Η αύξηση του 2022 με του 2021 ανέρχεται στο 4,5%. Όσον αφορά στα «καθαρά κερδισμένα ασφάλιστρα» (net premiums earned) των «πραγματοποιηθεισών απαιτήσεων που δεν σχετίζονται με τον κλάδο ζωής» (non life net claims incurred), ανήλθαν στο εννιάμηνο του 2022 στα 266,7 εκατ. ευρώ. Το 2021 στο εννιάμηνο ήταν στα 257 εκατ. ευρώ, με την αύξηση του 2022 σε σχέση με του 2021 να κυμαίνεται στο 3,8%. Όσον αφορά στην «αναλογία των καθαρών απαιτήσεων» (net claims ratio) για το εννιάμηνο του 2022, έφτασε στο 50,8%. Το αντίστοιχο διάστημα του 2021 ήταν στο 50,4%.

Στα 11.200 τα claims κλάδου ζωής

Ενδιαφέρον έχουν και τα στοιχεία που παρουσιάζει ο Σύνδεσμος για τις «απαιτήσεις ζωής που πραγματοποιήθηκαν» (life gross claims incurred) στο εννιάμηνο του 2022. Σύμφωνα με τα στοιχεία, συνολικά έγιναν 11.288 απαιτήσεις (claims) στον κλάδο ζωής, συνολικής αξίας 163,6 εκατ. ευρώ. Το αντίστοιχο διάστημα του 2021 ήταν στα 152,2 εκατ. ευρώ και οι απαιτήσεις (claims) είχαν φτάσει τις 10.999. Η διαφορά μεταξύ τους ανέρχεται στο 7,4% σε επίπεδο χρημάτων και στο 2,6% σε επίπεδο αριθμού απαιτήσεων (claims). Τα πιο πάνω δεδομένα αφορούν μόνο τις εργασίες των εταιρειών-μελών του ΣΑΕΚ στην εγκάρσια αγορά. Αξίζει να σημειωθεί πως οι εταιρείες-μέλη του ΣΑΕΚ αντιπροσωπεύουν περίπου το 98% των συνολικών δεδομένων.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΧΟΛΓΚΕΡ ΣΜΙΕΝΤΙΝΓΚ, ΚΑΛΟΥΜ ΠΙΚΕΡΙΝΓΚ και ΣΑΛΟΜΟΝ ΦΙΝΤΛΕΡ*

Το δύσκολο εξάμηνο της Ευρωζώνης

Μια οδυνηρή ύφεση εκτυλίσσεται σε όλη την Ευρώπη. Μετά την ισχυρή ανάκαμψη από τη μεγάλη ύφεση που προξένησε ο ιός του κορωνοϊού, η Ευρώπη πλήττεται από το διπλό σοκ των υπέρργων τιμών της ενέργειας και των τροφίμων λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και της σύσφιξης των οικονομικών συνθηκών από την ΕΚΤ. Παρά τη δεύτερη συνεχόμενη άνοδο της καταναλωτικής εμπιστοσύνης από το ναδίρ του Σεπτεμβρίου, οι έρευνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Νοέμβριο εξακολουθούν να δείχνουν ότι επικείται ένας κειμήνας δυσπραγίας για την οικονομία της Ευρωζώνης, πριν ξεκινήσει μια αφηνίδια ανάκαμψη. Με εξαίρεση την ύφεση κατά το πρώτο διάστημα εγκλεισμού για την πανδημία, η διάθεση των καταναλωτών για μεγάλες αγορές διαμορφώνει την ευρύτερη δραστηριότητα και προηγείται αυτής κατά περίπου έξι μήνες. Τα δεδομένα αποτυπώνουν δύο τάσεις για το πιθανό μέλλον: 1) Η κατάσταση φαίνεται ότι θα επιδεινωθεί, πριν βελτιωθεί. 2) Εμφανίζονται τα πρώτα ενδεικτικά σημάδια ότι η κατανάλωση θα φθάσει

Παραγωγή και καταναλωτική εμπιστοσύνη αναμένεται να ανακάμψουν από τον ερχόμενο Απρίλιο.

στο κατώτατο σημείο της, από το οποίο και θα ανέλθει σε έξι μήνες από τώρα. Οι έρευνες συνάδουν με την άποψή μας ότι η Ευρωζώνη θα περιπέσει βαθύτερα σε ύφεση το τέταρτο τρίμηνο του 2022 και το πρώτο τρίμηνο του 2023, προτού η παραγωγή υποχωρήσει κατά το δεύτερο τρίμηνο και η ανάκαμψη αρχίσει να αναπτύσσεται δυναμικά στις αρχές του καλοκαιριού. Στη Γερμανία, τα στοιχεία λιανικών πωλήσεων για τον Οκτώβριο απογοήτευσαν αναλυτές και αγορές. Οι λιανικές πωλήσεις μειώθηκαν τον Οκτώβριο κατά 2,4% έναντι του μέσου όρου του τρίτου τριμήνου και καταβυθίστηκαν 5,0% σε ετήσια βάση σε πραγματικούς όρους. Ως εναλλακτικός δείκτης ζήτησης, τα στοιχεία σε ονομαστικούς όρους ήταν λιγότερο άσχημα.

Αν και οι δαπάνες λιανικής τον Οκτώβριο μειώθηκαν κατά 0,4% σε σύγκριση με τον μέσο όρο του τρίτου τριμήνου, αυξήθηκαν κατά 6,2% σε ετήσια βάση σε ονομαστικούς όρους. Αυτό χρησιμεύει ως μια τρόπον τινά έγκαιρη υπενθύμιση ότι το πρόβλημα της γερμανικής οικονομίας είναι ένα ασυνήθιστο εξωγενές σοκ παρά ένα σοβαρό πρόβλημα με τα εγχώρια θεμελιώδη μεγέθη της. Σημειώτέον, τώρα, πως χωρίς τον πόλεμο στην Ουκρανία και την επακόλουθη διαταραχή στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας, η οικονομία της Ευρωζώνης δεν θα υπέφερε από ύφεση. Αντιθέτως, πιθανότατα θα αναπτυσσόταν σθεναρά με μόνο ένα μέτριο πρόβλημα πληθωρισμού. Οι ισορροπισμοί καταναλωτών και επιχειρήσεων είναι υγιείς και το χρηματοπιστωτικό σύστημα λειτουργεί εύρυθμα. Υπό αυτές τις συνθήκες, τέλος, η ύφεση δεν θα πρέπει να διαρκέσει πολύ περισσότερο από τους κραδαίνοντες οι οποίοι την προξένησαν.

* Οι κ. Χόλγκερ Σμιέντινγκ, Κάλομ Πικερίνγκ και Σάλομον Φίντλερ είναι οικονομολόγοι της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΤΣΑΝΣΕΛΟΡ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Το τέλος του κόσμου αργεί ακόμη

«Η γη μας έχει εκφυλιστεί αυτές τις ύστατες μέρες. Η δωροδοκία και η διαφθορά είναι κοινός τόπος. Τα παιδιά δεν υπακούουν πλέον τους γονείς τους. Κάθε άνθρωπος θέλει να γράψει ένα βιβλίο και προφανώς πλσιάζει το τέλος του κόσμου». Αυτές οι λέξεις ήταν χαραγμένες σε μια ασοσυριακή πλάκα πριν από σχεδόν 5.000 χρόνια. Η καταστροφή είναι και πάλι στη μόδα. Υπάρχει ακόμη και ένας νέος όρος, η «πολυκρίση», για να περιγράψει τις πολλαπλές απειλές που αντιμετωπίζει η οικονομική μας ευημερία και ο σύγχρονος πολιτισμός. Ο πρώην υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Λάρι Σάμερς λέει ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει «την πιο περίπλοκη, ανόμοια και οριζόντια σειρά προκλήσεων» που έχει καταγραφεί ποτέ. Το νέο βιβλίο του Νουριέλ Ρουμπινί έχει τον τίτλο «Μέγιστες απειλές». Ο ιστορικός της Οικονομίας, Άνταμ Τούζ, υποστηρίζει ότι είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τις «λογικές της κρίσης» και τη «συστημική διασύνδεση» των τρεχουσών απειλών για τη σταθερότητα. Η δική μου συνεισφορά στη βιβλιογραφία της διογκούμενης κρίσης, «The price of time» (Το τίμημα του χρόνου), υπο-

Αντιμετωπίζουμε την πιο περίπλοκη, ανόμοια και οριζόντια σειρά προκλήσεων που έχει καταγραφεί ποτέ.

στηρίζει ότι τα χαμηλότατα επιτόκια κατά τα έτη μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 διόγκωσαν μια σειρά από «φούσκες» στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και συνέβαλαν στη συσσώρευση μόχλευσης, σε εκτεταμένη κακή κατανομή κεφαλαίων και σε αδικαιολόγητη ανάληψη κινδύνων. Ο Πέτερ Τσεϊχάν έχει άλλες ανησυχίες. Με τον έξυπνο τίτλο «Το τέλος του κόσμου είναι μόνο η αρχή», ο αρμόδιος γεωπολιτικός στρατηγικός επιστήμης ότι ορισμένες χώρες, από τη Γερμανία μέχρι την Κίνα, αντιμετωπίζουν ανυπέρβλητες δημογραφικές προκλήσεις. Το οικονομικό μας μοντέλο, λέει, βασίζεται στην υπόθεση ότι η πύλη θα συνεχίσει να μεγαλώνει πάντα. Δεν έχει τεθεί υπό δοκιμή το μοντέλο

αυτό με τη μεταβλητή του συρρικνούμενου πληθυσμού. Κατά τον Τσεϊχάν, η πιο ανησυχητική κρίση είναι για τη Ρωσία, η οποία θα υποστεί μια περιφερειακή σύγκρουση μεταξύ του Ιράν και της Σαουδικής Αραβίας. Δεν είναι μόνο αυτό. Η Ρωσία θα πολεμήσει στην Ουκρανία μέχρις εσχάτων. Όταν τελειώσει, ο Πούτιν θα εισβάλει στα κράτη της Βαλτικής και στην Πολωνία για αμυντικούς λόγους. Ο πόλεμος με το ΝΑΤΟ είναι αναπόφευκτος, καταλήγει ο Πέτερ Τσεϊχάν.

Κλείνουν τις εκκρεμότητες στην Ελληνική

Κινήσεις που σχετίζονται με την ανώτατη διεύθυνση, το προσωπικό, τη μετοχική σύνθεση, τη συλλογική σύμβαση και τη μετέπειτα πορεία

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το 2022 για την Ελληνική Τράπεζα ήταν ένα έτος αρκετών αλλαγών, καθώς έκλεισε εκκρεμότητες αλλά άνοιξε και νέα κεφάλαια. Στο τέταρτο τρίμηνο του 2022 η Ελληνική Τράπεζα προχώρησε σε κινήσεις που σχετίζονται με την ανώτατη διεύθυνσή της, με το προσωπικό της, με τη μετοχική της σύνθεση, με τα εργασιακά, αλλά έλαβε και αποφάσεις που θα επηρεάσουν τη μετέπειτα πορεία του Οργανισμού. Πέρα από τα γεγονότα που ανήκουν πλέον στο παρελθόν, έχει τώρα τρία ανοικτά ζητήματα που πρέπει να διαχειριστεί.

Την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τον CEO της, τον Γερμανό κ. Όλιβερ Γκάτσκε, την συνομιλιότητα της νέας συλλογικής σύμβασης με τις συντεχνίες, αλλά και τις ισορροπίες με τη νέα εισδοχή ως μεγαλομετόχου στην τράπεζα, της Eurobank.

Περώνοντας στην πιο πρόσφατη εξέλιξη εκ των τριών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου αποφάσισε πως δεν υπάρχει κάτι μεμπτό που πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω σχετικά με την υπόθεση του κ. Γκάτσκε και το ενδεχόμενο πιθανής προσπάθειας χειραγώγησης της μετοχής της Ελληνικής. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει ενημερώσει την Ελληνική Τράπεζα πως δεν υπάρχει κάτι να διερευνήσει περαιτέρω με την εξέταση των καταγγελιών που ήδελαν τον κ. Γκάτσκε να προτρέψει προσωπικό της Ελληνικής να επενδύσει στην τράπεζα αγοράζοντας μετοχές. Πλέον, είναι στο «παικνίδι» της Ελληνικής το πώς θα διαχειριστεί το εν λόγω ζήτημα και αν θα συνεχίσει την συνεργασία της με το Γερμανό τραπεζίτη.

Η θέση του Γερμανού τραπεζίτη έχει καλυφθεί «με το παραπάνω» τόσο καιρό, καθώς κατά τη σύντομη θητεία του κ. Πέτρου Αραλιδή, του εκτελούντος χρέη CEO στην τράπεζα, έγινε με επιτυχία ένα Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου, συνέχισαν οι συζητήσεις με τις συντεχνίες για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης και λήφθηκαν επιτόσιμες αποφάσεις που σχετίζονται με τους τόκους των ομολόγων μετατρέψιμου κεφαλαίου, γνωστά και ως ΜΑΚ.

Το αν η τράπεζα θα θέσει να συνεχίσει

την συνεργασία με τον Γερμανό τραπεζίτη ή θα θηλήσει να την διακόψει και να εξεύρει άλλον CEO, θα το δούμε στο επόμενο διάστημα. Πάντως, από πλευράς κατηγοριών – καταγγελιών για χειραγώγηση της μετοχής, ο κ. Όλιβερ Γκάτσκε είναι «καθαρός» με τη βούλα της Επιτροπής της Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου.

Η σύμβαση να κλείσει

Δεύτερο ανοικτό ζήτημα που θα δούμε να αντιμετωπίζεται στο επόμενο διάστημα είναι αυτό της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης. Η Ελληνική επί διακυβέρνησης του άλλου εκτελούντος χρέη CEO, πριν από τον Γερμανό, του κ. Φοίβου Στασόπουλου, είχε φτάσει μία ανάσα πριν από την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης με τις συντεχνίες. Κάποια στιγμή όμως κατέρρευσε η γέφυρα που είχε δημιουργηθεί και έτσι

Από πλευράς κατηγοριών – καταγγελιών για χειραγώγηση της μετοχής, ο κ. Όλιβερ Γκάτσκε είναι «καθαρός» με τη βούλα της Επιτροπής της Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου.

οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών χρειάστηκε να χτιστούν πάλι από την αρχή. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης της Ελληνικής με τις συντεχνίες δεν απέχει πολύ. Δεν μπορεί να διευκρινιστεί αν βρίσκεται ξανά μία ανάσα πριν από την υπογραφή, αλλά είναι σε πολύ καλό δρόμο. Έχει καλυφθεί μεγάλο έδαφος, από το καλοκαίρι και στο τέταρτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Εξάλλου, το Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου ήταν μία πτυχή που σχετίζεται με την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης. Εάν δεν ήταν σε καλό δρόμο δεν θα προχωρούσε η μείωση των υπαλλήλων.

Φωνή για Eurobank

Ένα ζήτημα που άνοιξε με την περαιτέρω διείσδυση της Eurobank στην Ελληνική Τράπεζα και θα πρέπει να τύχει χειρισμού, είναι η Eurobank να

Ανοικτό ζήτημα που θα δούμε να αντιμετωπίζεται στο επόμενο διάστημα είναι αυτό της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης, μεγάλο αγκάθι για την τράπεζα.

«αποκτήσει φωνή» στο Συμβούλιο. Όταν είχε το 12,6% της Ελληνικής Τράπεζας ήταν μία πτυχή που σχετίζεται με την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης. Τώρα που απέχει μόλις 4% από το να αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο της Τράπεζας η Eurobank όπως έγραφε ξανά η «Κ», θα πρέπει να αρχίσουν οι ζυμώσεις για να μπει τουλάχιστον μία εκπροσώπηση στο Δ.Σ. Το 26% που έχει μετά την αγορά του 13,4% των μετοχών από την Wargaming την έχει μετατρέψει ως τον

μεγαλομέτοχο της Ελληνικής και είναι βέβαιο πως θα «εκφρονήσει» αργά ή γρήγορα μετόχους που έχουν περισσότερη από μία εκπροσώπηση. Τέτοιες αλλαγές θα δούμε στο επόμενο διάστημα.

Επαναφορά μισθών

Σε επαναφορά των μισθών των υπαλλήλων του πρώην Συνεργατισμού οι οποίοι είχαν μειωθεί κατά την 1.1.2014 προχώρησε στα τέλη Οκτώβρη η Ελληνική Τράπεζα, ζήτημα για το οποίο η

ΕΤΥΚ ασκούσε στην Ελληνική Τράπεζα συνεχώς σκληρή κριτική. Ο αναπροσαρμοσμένος μισθός καταβλήθηκε στο Επιπλέον Προσωπικό στο τέλος Οκτώβρη και οποιαδήποτε αναδρομικά ποσά θα προέκυπταν από 01/01/2019 μέχρι 30/09/2022, αναμένεται να πληρωθούν μέχρι το τέλος του έτους 2022.

Το Σχέδιο Εθελούσιας Μετά την επαναφορά των μισθών των υπαλλήλων του πρώην Συνεργατισμού, ακολούθησε η ολοκλήρωση

Νέο τριετές πλάνο

Ενδεχομένως το παρόν να έπρεπε να βρίσκεται πιο πάνω και να έχει μεσοπρόθεσμα «τρία συν ένα κεφάλαια» που πρέπει να διαχειριστεί η Ελληνική και όχι να είναι κάτω από μεσοπρόθεσμα με «παρελθοντικό μανδύα». Ο λόγος για τη διαδικασία που βρίσκεται στη μέση και η Ελληνική θα θέσει μεσοπρόθεσμο χρηματοοικονομικούς στόχους με την έκδοση του Στρατηγικού της Σχεδίου έως το τέλος του έτους 2022. Είναι μια διαδικασία που γίνεται κυρίως στη βάση του πληθωρισμού, των επιτοκίων και των νέων δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί και δεν συνάδουν ακριβώς με το τελευταίο πλάνο τριετίας που είχε ετοιμαστεί από τον Όμιλο.

ενός Προγράμματος Εθελούσιας Εξόδου. Στόχος, ήταν η μείωση του υψηλού δείκτη εξόδων προς έσοδα της Τράπεζας (74%), ενώ περίπου 450 υπάλληλοι (περίπου το 17% των υπαλλήλων του Ομίλου) εγκρίθηκαν για αποχώρηση. Το κόστος της κίνησης αυτής ανέρχεται περίπου στα 70 εκατ. ευρώ.

Πληρωμή των ΜΑΚ

Η Ελληνική Τράπεζα ανακοίνωσε συνάμα στις 29 Νοεμβρίου 2022 την απόφαση της για έναρξη πληρωμής τόκου για τα Μετατρέψιμα Αξιογράφα Κεφαλαίου ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 από την περίοδο πληρωμής τόκου 1 Οκτωβρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2022, με την πρώτη πληρωμή τόκου να γίνεται στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Είναι απόφαση «σταθμός» για την τράπεζα και το επενδυτικό κοινό, καθώς είναι απόφαση που ανέμεναν οι επενδυτές που κρατούν τα εν λόγω ομολόγια από το 2013. Ενδεχομένως να έπρεπε έτσι κι αλλιώς να προχωρήσει η Τράπεζα με μια τέτοια απόφαση, καθώς στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Στρατηγικού Σχεδίου, η Τράπεζα έχει πει πως θα αξιολογήσει την απόφαση της σχετικά με την καταβολή μερισμάτων για τις συνθήσεις μετοχής της, με την επιφύλαξη βέβαια σχετικών ρυθμιστικών έγκριστων.

Ευκαιρία συσπείρωσης η κηδεία του Ζιανγκ Ζεμίν

Ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ τιμήσε τον εκλιπόντα, επιδιώκοντας παράλληλα να εδραιώσει τη νέα γενιά ηγετών

Του ΚΡΙΣ ΜΠΑΚΛΕΪ

Σε επιδειξη ενότητας και κομματικής συσπείρωσης προχώρησε αυτή την εβδομάδα ο πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ επαινώντας τον εκλιπόντα προκάδοχο του Ζιανγκ Ζεμίν, λίγες ημέρες μετά το ξέσπασμα διαδηλώσεων σε όλη τη χώρα με αφορμή τα μέτρα κατά του κορωνοϊού.

Η νεκρολογία του Ζιανγκ από τον Σι διάρκεσε 90 λεπτά, με τον πρόεδρο να αποφεύγει προσεκτικά κάθε μνεία σε προσωπικές ή πολιτικές διαφορές μεταξύ των δύο ηγετών. Την τελετή στη Μεγάλη Αίθουσα του Λαού στο Πεκίνο παρακολούθησαν χιλιάδες κρατικοί αξιωματούχοι. Ακόμη και τη στιγμή που το κόμμα επιδίωκε να εμφανίσει εικόνα συσπείρωσης, οι μάσκες σε όλα τα πρόσωπα των συμμετεχόντων αποτελούσαν υπενθύμιση των αυστηρών μέτρων για την τήρηση της πανδημίας. Οι διαδηλώσεις κατά των lockdowns ξέσπασαν στα τέλη Νοεμβρίου, με διαδηλωτές να φθάνουν ακόμη και να απαιτούν την παραίτηση του Σι και τη διάλυση του κομμουνιστικού κόμματος. Η κυβέρνηση του Πεκίνου υποχώρησε έκτοτε σε ορισμένα από τα αιτήματα, χαλαρώνοντας τα περιοριστικά μέτρα.

Στην πολιτική ευαίσθητη αυτή στιγμή, οι τελετές στη μνήμη του Ζιανγκ έδωσαν την ευκαιρία στον πρόεδρο Σι να συσπειρώσει την κομματική βάση γύρω από το πρόσωπό του. Το νεκρώσιμο τελετουργικό για τους Κινέζους ηγέτες έχει διαμορφωθεί τις τελευταίες δεκαετίες στις κηδείες του Μάο, του Ντενγκ Σιαοπίνγκ και άλλων ηγετών του κόμματος.

Επαινοί-έκπληξη

Οι επαινοί για τον Ζιανγκ, τοπικό κομματικό στέλεχος χωρίς λαμπρές προοπτικές, ήταν όμως ανάλογοι αυτών για τον Ντενγκ, ιδρυτικό στέλεχος του κόμματος και συντρόφου της Μεγάλης Πορείας. Η γραφειοκρατική πολιτική διαδρομή του Ζιανγκ δεν δικαιολογούσε τέτοια μεταβάνια εύνοια. «Οι επαινοί για τον Ζιανγκ εξέπληξαν πολλούς παρατηρητές. Υπό μία έννοια, αποτελούσαν προσπάθεια του καθεστώτος να εγυμνηθεί ότι οι διαδηλωτές δεν θα είχαν την ευκαιρία να διχάσουν την κομ-

Η νεκρολογία του Ζιανγκ από τον Σι διάρκεσε 90 λεπτά χωρίς καμία αναφορά στις διαφορές τους. Στην τελετή εμφανίστηκαν οι πρώην πρωθυπουργοί Λι Κετσιάνγκ και ο πρώην πρόεδρος Χου Ζιντάν (φωτ. επάνω δεξιά). Ο τελευταίος είχε απομακρυνθεί κατά τη διάρκεια του συνεδρίου του Κ.Κ. τον Οκτώβριο από την αίθουσα υποβασταζόμενος, προκαλώντας σχόλια για επιδείξη εξουσίας από τον Σι. Την τελετή στη Μεγάλη Αίθουσα του Λαού στο Πεκίνο παρακολούθησαν χιλιάδες κρατικοί αξιωματούχοι, ενώ απλοί πολίτες απέτισαν φόρο τιμής με λουλούδια.

ματική ηγεσία», λέει ο Ντενγκ Γιουβέν, αυτοεξόριστος στις ΗΠΑ πρώην αρχισυντάκτης της «Λαϊκής Ημερησίας» του Πεκίνου.

Το πένθος για τον Ζιανγκ σηματοδοτεί επίσης το πέρας της εποχής κατά την οποία η «παλιά φρουρά» του κόμματος απολάμβανε σημαντική επιρροή στη λήψη των αποφάσεων. Μετά την παραίτηση του Ζιανγκ από την προεδρία της κομματικής ηγεσίας του στρατού το 2004, οι προστατευόμενοι του συνέχισαν να ασκούν παρασκηνιακή επιρροή στην πολι-

τική σκηνή. Η αποκαλούμενη «συμμορία της Σαγκάης» –σελέχη που προέρχονταν από τον κύκλο του Ζιανγκ– υποχρέωσε τον διάδοχό του, Χου Ζιντάν, σε οδυνηρούς συμβιβασμούς και βοήθησε τον Σι να ανέλθει γρήγορα την κομματική κλίμακα.

Η επιρροή του Ζιανγκ περιορίστηκε όμως με την πάροδο των ετών, όπως έγινε και με τον Χου Ζιντάν μετά τη συνταξιοδότησή του το 2012. Στο συνέδριο του κόμματος τον Οκτώβριο, ο Σι παραμέρισε τους εναπομείναντες προστατευόμενους του Χου, όπως

τον πρωθυπουργό Λι Κετσιάνγκ, αμνηστώντας τους με στέλεχη από τον προσωπικό του κύκλο. «Ο θάνατος του Ζιανγκ Ζεμίν σηματοδοτεί το οριστικό τέλος των προεβυτέρων», λέει ο Ντενγκ Γιουβέν.

Η Τιενανμέν του 1989

Οι επαινοί του Σι για τον Ζιανγκ είχαν και ένα ακόμη κρυφό κίνητρο. Η κομματική ηγεσία θυμάται σίγουρα ότι μία από τις αφορμές της εξέγερσης στην πλατεία Τιενανμέν το 1989 ήταν η άδικη –κατά τους διαδηλω-

τές– απομάκρυνση του γενικού γραμματέα Χου Γιοσμπάνγκ, ο οποίος είχε αποκαθλωθεί αιφνίδια από την ηγεσία, για να πεθάνει λίγες ημέρες αργότερα.

Ο Σι είναι σήμερα αποφασισμένος να μην επιτρέψει καμία υπόνοια ότι δεν τιμήσε επαρκώς την παρακαταθήκη του Ζιανγκ, εμφανίζοντας στην ομιλία του τον νεκρό ως προπομπή της δικής του πολιτικής με στόχο την ενίσχυση της χώρας απέναντι σε εξωτερικούς αλλά και εσωτερικούς εχθρούς.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΑ

Οι Έλληνες του εξωτερικού και η ψήφος τους

Έγινε πριν από καιρό μεγάλος ντόρος στην Ελλάδα για την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού. Επιπέλους είχε έρθει η ώρα να αποκαταθεί μια τεράστια αδικία που ήθελε τους Έλληνες της διασποράς να μην έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν από τον τόπο κατοικίας τους. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έφερε στη Βουλή ένα νόμο που θα άλλαζε αυτό και θα μας έδινε το αυτονόμο δικαίωμα. Τα κόμματα της αριστεράς όμως είχαν άλλη άποψη. Φαίνεται ότι για αυτούς οι Έλληνες που ζουν εκτός Ελλάδας δεν πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Έλληνες που ζουν εντός Ελλάδας. Αυτή είναι μια μονοδιάστατη και λανθασμένη προσέγγιση που διαχωρίζει τους Έλληνες σε πολίτες δυο ταχυτήτων.

Τα κριτήρια που θέλουν να τα κόμματα της αριστεράς να μπουν ώστε οι απόδημοι Έλληνες να μπορούν να ψηφίζουν από τον τόπο κατοικίας τους είναι τόσο δύσκολα που η συντριπτική πλειοψηφία δεν μπορεί να εγγραφεί στους καταλόγους του εξωτερικού. Δεν υπάρχει άλλη χώρα στον κόσμο που να απαιτεί από τους υπηκόους της να συμπληρώνουν φορολογική δήλωση για να έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν ή να πρέπει να έχουν ζήσει για δυο χρόνια στην πατρίδα τους τα τελευταία 35 χρόνια. Αν δηλαδή κάποιος έχει ζήσει ενάμιση χρόνο στην Ελλάδα αντί για δύο τα τελευταία 35 χρόνια δεν είναι αρκετά «κανός» να ψηφίσει.

Το παράλογο είναι ότι την ίδια ώρα αν πάρει το αεροπλάνο και πάει στην Ελλάδα μπορεί όπως όλοι να ασκήσει το συνταγματικό δικαίωμα και να ψηφίσει χωρίς «να μην, αλλά». Μιλάμε για το θέατρο του παραλόγου και την απόλυτη παράνοια που δυστυχώς επιβλήθηκε από τα κατά τα άλλα προοδευτικά κόμματα. Πολλοί δεν καταλαβαίνουν επίσης ότι οι Έλληνες της διασποράς έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν και απλά ζητάνε την αυτόνομη διεκδίκηση να το κάνουν από τον τόπο κατοικίας τους. Ας σταματήσουμε λοιπόν αυτό το θέατρο!

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι μοναδικοί υπεύθυνοι για αυτή την κατάσταση και για τη δυσκολία να εγγραφούν στον κατάλογο για να ψηφίσουν από τον τόπο κατοικίας τους οι εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες που μένουν στο εξωτερικό, είναι όσοι καταψήφισαν τη ρύθμιση που έφερε στη Βουλή η Νέα Δημοκρατία για διεκδίκηση της ψήφου των αποδήμων.

Ο κ. Γιάννης Γεωργίουλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

#COCKTAILFESTCY

CYPRUS COCKTAIL FESTIVAL

POWERED BY

αλφαμεγα

CHRISTMAS EDITION

DECEMBER 14TH, 2022

TIME 18:00

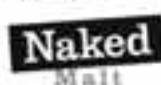
ELEFThERIA SQUAURE

CYPRUS LOST + FOUND DRINKERY/ NOTES AND SPIRITS/ UKIYO LISTENING BAR/
BARONYMOUS/ SEVEN MONKEYS THE BAR/ HIGH & WET/ SOUSOURADA BAR/
ΛΑΜΠΑΤΕΡ BISTRO BAR/ LIBRARY BAR/ KATHIKAS SQUARE GIN BAR

ITALY 1930 **FRANCE** LE SYNDICAT

GREECE THE CLUMSIES/ BABA AU RUM/ TO ΛΟΚΑΛΙ/ LINE ATHENS/ BARRO NEGRO/
UPUPA EPOPS - THE BAR/ THE BAR IN FRONT OF THE BAR/ 42 BARSTRONOMY

PROVIDERS

EL DORADO
HIMMELSBLENDE

SILENT POOL
SILVER TONIC

WITH THE SUPPORT OF

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Κοινή επένδυση στον ΟΛΠ εξετάζουν Πεκίνο και Βερολίνο

Μετά τη συμμετοχή της Cosco στο λιμάνι του Αμβούργου

Το Βερολίνο φαίνεται πως εξετάζει την επέκταση της στρατηγικής συνεργασίας που έχει με τον κινεζικό κολοσσό της Cosco πέραν του Αμβούργου και συγκεκριμένα στο κομβικής σημασίας για τις διεθνείς μεταφορές λιμάνι του Πειραιά, στο οποίο είναι ήδη πλειοψηφικός μέτοχος ο κινεζικός κολοσσός. Αυτό προκύπτει από δημοσιογραφικά έρευνα των δύο γερμανικών δικτύων NDR και WDR που βασίζεται σε εσωτερικό έγγραφο της γερμανικής κυβέρνησης και αναφέρει αυτά τα σενάρια για κοινή επένδυση Βερολίνου και Πεκίνου στον Πειραιά. Το εν λόγω έγγραφο αναφέρει πως η κινεζική επένδυση στο λιμάνι του Αμβούργου θα μπορούσε να είναι μόνον η αρχή για την είσοδο της Cosco σε μεγάλα κοινά επενδυτικά σχέδια με τη Γερμανία.

Όπως άλλωστε φαίνεται πως προκύπτει από κυβερνητικά στοιχεία που παραθέτει και η ιστοσελίδα taggeschau.de του πρώτου προγράμματος της γερμανικής τηλεόρασης, ο κινεζικός κρατικός κολοσσός δεν προτίθεται να σταματήσει μόνο στην ανάληψη μέρους του μετοχικού κεφαλαίου του λιμανιού του Αμβούργου, αλλά θα μπορούσαν να ακολουθήσουν κι άλλα γερμανοκινεζικά επενδυτικά σχέδια σε άλλα κρίσιμα ευρωπαϊκά λιμάνια.

Σύμφωνα με την εν λόγω δημοσιογραφική έρευνα, η γερμανική κυβέρνηση φαίνεται να εξετάζει το ενδεχόμενο μιας νέας διευρυμένης στρατηγικής

Η γερμανική κυβέρνηση φαίνεται να εξετάζει το ενδεχόμενο μιας νέας διευρυμένης στρατηγικής γερμανοκινεζικής συνεργασίας.

γερμανοκινεζικής συνεργασίας εκτός γερμανικών συνόρων, στις περιοχές της Βαλτικής Θάλασσας αλλά και της Μεσογείου. Δεν υπάρχει, ωστόσο, καμία επίσημη επιβεβαίωση αλλά ούτε και διάφηση μετά τη διαρροή των σχετικών πληροφοριών.

Μάλιστα ήδη από το 2020 η γερμανική κυβέρνηση φέρεται να εξετάζει το ενδεχόμενο συνεργασίας της γερμανικής εταιρείας διαχείρισης του λιμανιού του Αμβούργου HHLA με την Cosco και στο κομβικής σημασίας για τις διεθνείς μεταφορές λιμάνι του Πειραιά, όπου η κινεζική εταιρεία είναι ήδη πλειοψηφικός μέτοχος. Αντιστοίχες επενδυτικές ευκαιρίες φαίνεται επίσης να εξετάζονται και για λιμάνια στην εμβληματική πόλη Γκντανσκ και στην Γκντίνια. Προς το παρόν, πάντως, τόσο η γερμανική κυβέρνηση όσο και η διαχειρίτρια εταιρεία του λιμανιού του Αμβούργου δεν επιβεβαιώνουν αλλά ούτε διαψεύδουν το αποκλειστικό ρεπορτάζ. Για την περίπτωση επενδύσεων ειδικότερα στη Μεσόγειο και συνεπώς

Εσωτερικό έγγραφο της γερμανικής κυβέρνησης αναφέρει πως η κινεζική επένδυση στο λιμάνι του Αμβούργου θα μπορούσε να είναι μόνον η αρχή για την είσοδο της Cosco σε μεγάλα κοινά επενδυτικά σχέδια με τη Γερμανία.

στον Πειραιά εκπρόσωπος της γερμανικής επενδυτικής πλευράς ανέφερε ότι δεν σχολιάζει «φήμες που κυκλοφορούν στην αγορά». Ως προς το μέλλον της στρατηγικής σχέσης Κίνας - Γερμανίας, ανέφερε επίσης ότι δεν μπορούν να δοθούν πληροφορίες για το περιεχόμενο συμβάσεων και άλλων συμφωνιών με εταίρους.

Όλα δείχνουν πάντως ότι δρομολογούνται διαφόρων ειδών «μνημόνια συνεργασίας» ανάμεσα στη δεύτερη οικονομία του κόσμου και τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης. Γεγονός είναι ότι έπειτα από διαπραγματεύσεις και έντονες εντάσεις μεταξύ έξι αρμόδιων υπουργείων και της καγκελαρίας, η γερμανική κυβέρνηση ανέκρινε τελικά σχέ-

διο για τη συμμετοχή της Cosco στο λιμάνι του Αμβούργου με μερίδιο ύψους 24,9% και όχι 35%, όπως αρχικά είχε προταθεί.

Τα αρμόδια υπουργεία ήταν εκείνα που είχαν χαρακτηρίσει εξαιρετικά υψηλό ποσοστό το 35% και όπως είχαν επισφραγίσει, θα προσέφερε «δυνατότητες εκβιασμού» στον κινεζικό κολοσσό, όπως αποκαλύπτει το ρεπορτάζ. Τέλος, σύμφωνα με τα δημοσιογραφικά στοιχεία, ήδη το 2020 και το 2021 οι δύο εταιρείες, Cosco και HHLA, είχαν συνάψει δύο μη δεσμευτικά από νομικής άποψης «μνημόνια συνεργασίας». Αυτά προέβλεπαν μεταξύ άλλων τη δυνατότητα «κοινών συνεννόησες για πιθανά μελλοντικά έργα και συνεργασίες στο πλαι-

σιο μιας στρατηγικής εταιρικής σχέσης». Σημειώτεον ότι η εν λόγω συμφωνία με την Cosco επιτεύχθηκε τον Οκτώβριο έπειτα από πιέσεις που άσκησε ο Γερμανός καγκελάριος Ολαφ Σολτς, που προώθησε και τη σχετική συμβιβαστική λύση. Όλα δείχνουν πως η Γερμανία αναζητεί επίμονα συμμάχους και εταίρους μετά τη ρήξη στη μακροχρόνια στρατηγική της συμμαχία με τη Ρωσία και τα συνεπακόλουθα προβλήματα που καταφέρουν αλλεπάλληλα πλήγματα στην οικονομία της.

Οι επιδιώξεις του Βερολίνου ήταν, άλλωστε, σαφείς την περίοδο που επιτεύχθηκε η συμβιβαστική λύση για το λιμάνι του Αμβούργου καθώς ακολούθησε η επίσκεψη του Γερμανού καγκελαρίου

στο Πεκίνο συνοδεία πολλών επιχειρηματιών. Διεθνή μέσα ενημέρωσης σχολιάζουν πως για τη Γερμανία η Κίνα αποτελεί παράλληλα ενδεχόμενη λύση έναντι της ενεργειακής κρίσης. Από άλλη οπτική γωνία, πάντως, είναι γεγονός πως όλα αυτά συμβαίνουν σε μια περίοδο που η Ουάσινγκτον έχει ασκήσει και εξακολουθεί να ασκεί πιέσεις στους Ευρωπαίους προκειμένου να την ακολουθήσουν στον δρόμο της απομάκρυνσης από τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο και να μη διευκολύνουν την ενίσχυση της θέσης της Cosco στη Γηραιά Ήπειρο. Είναι, ωστόσο, προφανές πως η Κίνα εξακολουθεί να επελαύνει στην Ευρώπη, στις υποδομές της και στην τεχνολογία της.

Προειδοποίηση BIS για κρυφό χρέος αξίας \$80 τρισ. σε swaps συναλλάγματος

Περισσότερα από 80 τρισ. δολάρια κρυφού, εκτός ισολογισμού, χρέους υπό τη μορφή συμφωνιών ανταλλαγής συναλλάγματος (swaps), έχουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλα μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προειδοποιεί η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS). Η BIS, η οποία έχει χαρακτηριστεί η κεντρική τράπεζα των κεντρικών τραπεζών, εξέφρασε τις ανησυχίες της για αυτό που περιγράφει ως ένα «τυφλό σημείο» που θα μπορούσε να φέρει τους υπεύθυνους χάραξης νομισματικής πολιτικής σε πολύ δύσκολη κατάσταση, καθώς υπάρχουν πολύ λίγες πληροφορίες για τη γεωγραφική κατανομή του κρυφού χρέους.

Όπως αναφέρει στην τριμηνιαία έκθεση αξιολόγησης, οι αγορές ανταλλαγής συναλλάγματος, όπου για παράδειγμα ένα ολλανδικό συνταξιοδοτικό ταμείο ή μια ιαπωνική ασφαλιστική εταιρεία δανείζεται σε δολάρια και δανείζει σε ευρώ ή γεν στην τιμή αγοράς (spot), αποπληρώνει αργότερα τα δολάρια και λαμβάνει ευρώ ή γεν σε προθεσμιακή

τιμή, έχουν ιστορικό προβλημάτων καθώς δεν καταγράφονται στους ισολογισμούς τους. Κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και ξανά τον Μάρτιο του 2020, όταν ξέσπασε η πανδημία της COVID-19, αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα ρευστότητας, αναγκάζοντας τις μεγάλες κεντρικές τράπεζες, όπως η Fed, να παρέμβουν με swap lines, δηλαδή συμφωνίες ανταλλαγής δολαρίων.

Η εκτίμηση για το «κρυφό» χρέος άνω των 80 τρισ. δολαρίων υπερβαίνει τα αποθέματα σε αμερικανικά ομόλογα, γερως και εμπορικά χρεόγραφα μαζί, τόνισε η BIS, ενώ οι συναλλαγές ανήλθαν σε σχεδόν 5 τρισ. δολάρια ημερησίως τον Απρίλιο, τα δύο τρίτα του ημερήσιου παγκόσμιου τζίρου συναλλάγματος.

Η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών εκτιμά μάλιστα ότι στις τράπεζες αλλά και στα μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός ΗΠΑ, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία, οι υποχρεώσεις που αφορούν ανταλλαγές συναλλάγματος είναι πλέον διπλάσιες του χρέους σε

Η εκτίμηση για το «κρυφό» χρέος άνω των 80 τρισ. δολαρίων υπερβαίνει τα αποθέματα σε αμερικανικά ομόλογα, γερως και εμπορικά χρεόγραφα μαζί, σημείωσε η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.

δολάρια που είναι εγγεγραμμένο στους ισολογισμούς τους. «Το χρέος σε δολάρια που «λείπει» από τις συμφωνίες ανταλλαγής και τις προθεσμιακές συναλλαγές είναι τεράστιο», σημειώνει, χαρακτηρίζοντας την έλλειψη άμεσων πληροφοριών, σχετικά με την κλίμακα και τη γεωγραφική κατανομή του προβλήματος αυτού, βασικό ζήτημα. Αυτό προσθέτει στα τρωτά σημεία που δημιουργούνται από τα χρέη σε δολάρια που εγγράφονται στον ισολογισμό μη αμερικανικών δανειοληπτών. Έχει φθάσει τα 26 τρισ. δολάρια για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (που δεν είναι τράπεζες) εκτός ΗΠΑ, ποσό διπλάσιο από το χρέος που εγγράφεται στον ισολογισμό τους. Επιπλέον, έχει αυξηθεί «έξυπνα» -όπως σημειώνει η BIS- από το 2016, παρά το συχνά υψηλό ασφάλιστρο που ζητείται για τη χρηματοδότηση των swaps σε δολάρια. Για τις τράπεζες με έδρα εκτός ΗΠΑ, το χρέος σε δολάρια από αυτά τα «μέσα» εκτιμάται σε 39 τρισ. δολάρια, υπερδιπλάσιο του χρέους στον ισολογισμό τους, και πάνω από δέκα φορές

το επίπεδο του κεφαλαίου τους. «Σε περιόδους κρίσης, οι πολιτικές για την αποκατάσταση της ομαλής βραχυπρόθεσμης ροής δολαρίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (π.χ. οι γραμμές swap των κεντρικών τραπεζών) είναι αντιμετώπιες με την απόλυτη ομίχλη», σημειώνει χαρακτηριστικά. Παράλληλα, η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών τόνισε πως, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της, οι υποχρεώσεις πληρωμής που προκύπτουν από συμφωνίες ανταλλαγής/προθεσμιακές συναλλαγές και τις ανταλλαγές νομισμάτων είναι «συγκλονιστικά μεγάλες». Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα νομίσματα, τα ανεξόφλητα ποσά στο τέλος Ιουνίου 2022 έφτασαν τα 97 τρισ. δολάρια, από 67 τρισ. δολάρια το 2016. Αυτό αντιστοιχούσε στο παγκόσμιο ΑΕΠ του 2021 (96 τρισ. δολάρια) και ήταν τρεις φορές το παγκόσμιο εμπόριο (29 τρισ. δολάρια), ενώ ξεπέρασε τόσο τις παγκόσμιες επενδύσεις χαρτοφυλακίου (81 τρισ. δολάρια) όσο και τις απαιτήσεις διεθνών τραπεζών (40 τρισ. δολάρια) στο τέλος του 2021.

Πρόβλεψη Πάολο Τζεντιλόνι για ύφεση τον χειμώνα

Ύφεση αναμένεται αυτόν τον χειμώνα στην Ευρώπη, με την οικονομία να αρχίζει να έχει θετικές επιδόσεις από την άνοιξη του 2023, τόνισε ο Ευρωπαίος επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι προσερχόμενος στο Eurogroup. Ο ίδιος σημείωσε, όμως, ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις, η ανάπτυξη αυτή θα είναι χαμηλή. Μιλώντας σε δημοσιογράφους, ανέφερε για τον

πληθωρισμό ότι κορυφώνεται και αυτό επιβεβαιώνεται από τα πρόσφατα δεδομένα. Σημείωσε, επίσης, ότι το 2023, οι πληθωριστικές πιέσεις να μην θα αποκλιμακωθούν, αλλά «πολύ, πολύ σταδιακά». Σε κάθε περίπτωση, πάντως, εκτίμησε πως οι φθινοπωρινές προβλέψεις της Κομισιόν έχουν ήδη αρχίσει να επιβεβαιώνονται.

Τις δυσόμιες εκτιμήσεις του

κ. Τζεντιλόνι επιβεβαιώνουν τα τελευταία στοιχεία που φέρουν την οικονομική δραστηριότητα της Ευρώπης να συρρικνώνεται για πέμπτο συναπτό μήνα τον Νοέμβριο, υποδηλώνοντας ότι η περιοχική διολιθθαίνει σε ήπια ύφεση.

Ο σύνθετος δείκτης των υπευθύνων προμηθειών (PMI) της S&P Global, που θεωρείται αξιόλογο μέτρο της υγείας της οικονομίας, ε-

νισχύθηκε ελαφρώς στις 47,8 μονάδες τον Νοέμβριο από το χαμηλό 23 μηνών στις 47,3 μονάδες του Οκτωβρίου, όπως είχε δείξει και η προκαταρκτική μέτρηση. Παραμένει, ωστόσο, σε επίπεδο κάτω των 50 μονάδων και υποδηλώνει περιοχική συρρίκνωση. Όπως, πάντως, υπογράμμισε ο επικεφαλής οικονομολόγος της S&P Global Market Intelligence Κρις Γουίλιαμσον, προς

το παρόν η ύφεση παραμένει ήπια, με την περιοχική να οδεύει σε μείωση του ΑΕΠ κατά 0,2%. Σημειώνεται ότι οικονομολόγοι σε έρευνα του Reuters τον περασμένο μήνα είχαν δώσει μέση πιθανότητα 78% για ύφεση εντός του έτους στην Ευρώπη και προέβλεπαν ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 0,4% αυτό το τρίμηνο.

Η ευρωπαϊκή οικονομία θα αρχίσει να έχει θετικές επιδόσεις από την άνοιξη του 2023, είπε ο επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι.

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

STREET

DECEMBER 21ST, 19:00-00:00, STASIKRATOUS STR.

FEST

NICOSIA

SUPPORTED BY

HELLENIC BANK

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Ρεκόρ εκδόσεων

Το 2023 οι καθαρές εκδόσεις ομολόγων στην Ευρώπη θα είναι από τις μεγαλύτερες των τελευταίων πολλών ετών, στα 386 δισ. ευρώ όπως υπολογίζουμε, ενώ σε αυτές θα προστεθεί η ανάγκη για περαιτέρω προσφορά ύψους 70-100 δισ. ευρώ λόγω του QT, σημειώνει ο Θέμης Θεμιστοκλέους, της UBS Global Wealth Management.

Οι βασικές αρχές

«Τον Δεκέμβριο θα καθορίσουμε τις βασικές αρχές για τη μείωση των ομολόγων στο χαρτοφυλάκιο του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων. Είναι σκόπιμο ο ισολογισμός να εξομαλυνθεί με την πάροδο του χρόνου με μετρημένο και προβλέψιμο τρόπο», σημειώνει την περασμένη εβδομάδα η Κριστίν Λαγκάρντ σε ομιλία της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

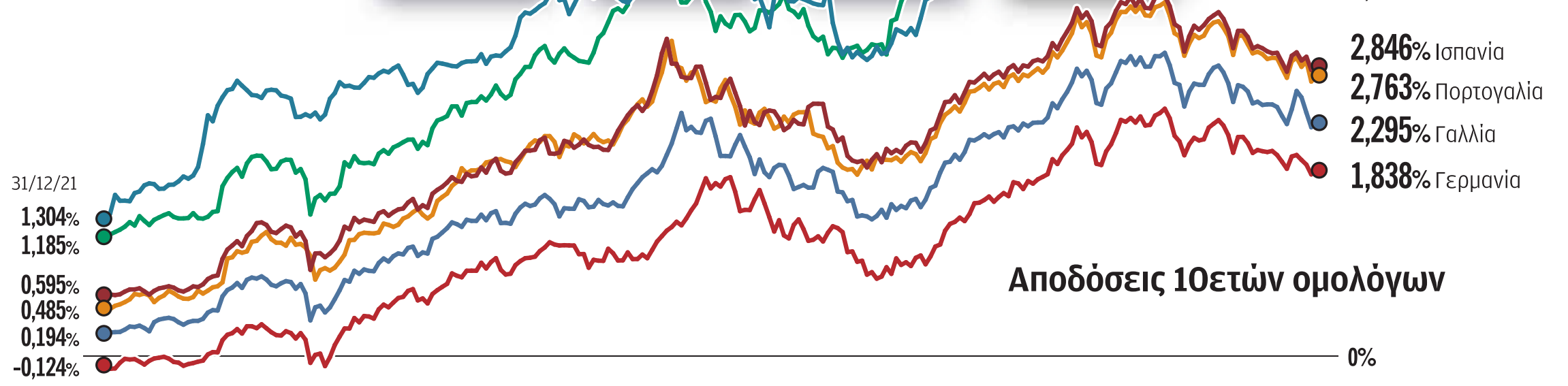

Οι εκτιμήσεις

Ο οίκος αξιολόγησης S&P εκτιμά πως ο ισολογισμός της ΕΚΤ θα μειωθεί κατά περίπου 3 τρις. ευρώ στα επόμενα τρία χρόνια, πράγμα που σημαίνει πως το 2026 θα είναι κοντά στα 6 τρις. ευρώ και κατά 1 τρις. ευρώ μεγαλύτερος από τα επίπεδα πριν από την COVID-19.

Οι ισολογισμοί των τεσσάρων μεγάλων κεντρικών τραπεζών

Με 25 τρις. δολ. έχουν τονώσει την παγκόσμια οικονομία μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 οι τέσσερις μεγάλες κεντρικές τράπεζες, με τα 9,1 τρις. δολ. να έχουν δοθεί μετά το ξέσπασμα της πανδημίας το 2020.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ «ΚΕΦΑΛΑΙΟ» ΤΗΣ ΣΥΣΦΙΓΞΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤ ΕΧΕΙ ΗΔΗ ΑΣΚΗΣΕΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΟΣΤΗ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

2/12/22
 3,79% Ελλάδα
 3,7% Ιταλία
 2,846% Ισπανία
 2,763% Πορτογαλία
 2,295% Γαλλία
 1,838% Γερμανία

Αποδόσεις 10ετών ομολόγων

0%

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το δύσκολο στοίχημα 8,8 τρις. ευρώ της ΕΚΤ

Το σχέδιο μείωσης του χαρτοφυλακίου ομολόγων από το νέο έτος και ο φόβος της αντίδρασης των αγορών

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Εάν το πρώτο «κεφάλαιο» της σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αυτό των αυξήσεων των επιτοκίων οι οποίες και συνεχίζονται, ήταν δύσκολο για την αγορά ομολόγων, το δεύτερο και δυσκολότερο «κεφάλαιο» στο οποίο προχωράει η κεντρική τράπεζα, στην ποσοτική σύσφιξη, αναμφίβολα θα στείλει επιπλέον κύματα αναταραχής.

Το γεγονός και μόνον ότι ο μεγαλύτερος αγοραστής των ομολόγων της Ευρωζώνης σχεδιάζει να γίνει πωλητής, αρκεί για να καταλάβει κάποιος τον «θόρυβο» που θα προκαλέσει η τράπεζα στο ήδη τεταμένο περιβάλλον των αγορών, όπου η εκτόξευση του πληθωρισμού και οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων έχουν οδηγήσει σε υψηλότερο κόστος δανει-

σμού, με τις κυβερνήσεις να αυξάνουν τις δαπάνες για να στηρίξουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις έναντι της ενεργειακής κρίσης, μεγαλώνοντας τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες για το 2023.

Η επικεφαλής της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, έχει επανειλημμένως δηλώσει ότι στις 15 Δεκεμβρίου θα συζητηθούν και θα ανακοινωθούν λεπτομέρειες για το πώς θα μειωθεί το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που έχει αγοράσει υπό το πρόγραμμα APP, στο πλαίσιο της συρρίκνωσης του ισολογισμού της των 8,8 τρις. ευρώ. Η ΕΚΤ θα ακολουθήσει έτσι τα πρόσφατα βήματα άλλων κεντρικών τραπεζών, όπως η Federal Reserve, προχωρώντας στο επόμενο στάδιο της σύσφιξης της πολιτικής της, που είναι η μείωση των θέσεων που έχει στα ομόλογα, το γνωστό QT. Ουσιαστικά το QT είναι το αντίστροφο του QE. Για πολλά χρόνια η κεντρική τρά-

Σύμφωνα με αναλυτές, η διεύρυνση των spreads και η άνοδος των αποδόσεων είναι βέβαιες, η μεταβλητότητα και η αβεβαιότητα θα ενισχυθούν.

πεζα, με την πολύ χαλαρή νομισματική πολιτική της, αποτέλεσε το μεγαλύτερο στήριγμα του κόστους δανεισμού των κυβερνήσεων βοηθώντας στον έλεγχο των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων και των spreads. Τα τελευταία δέκα χρόνια έχει αγοράσει πάνω από 5 τρις. ευρώ ομολόγα υπό τα προγράμματα ποσοτικών χαλάρωσης, για να ενισχύσει ουσιαστικά τον εξαιρετικά χαμηλό πληθωρισμό, τον

οποίο τώρα θέλει να δαμάσει αφού έχει εκτοξευθεί στο 10%.

Αν και η ΕΚΤ έχει προετοιμάσει το έδαφος ώστε να μην αφηνιάσει τις αγορές, καθώς ένα πρόωρο και ξαφνικό QT είχε θεωρηθεί από πολλούς αναλυτές ότι θα μπορούσε να πυροδοτήσει αδικαιολόγητη διεύρυνση των spreads και ακόμη και νέα κρίση χρέους στην Ευρωζώνη, εξακολουθεί να αναμένεται να αποτελέσει το μεγάλο θέμα για τα ομόλογα το 2023. Σύμφωνα με αναλυτές, ως αποτέλεσμα, η διεύρυνση των spreads και η άνοδος των αποδόσεων είναι βέβαιες, η μεταβλητότητα και η αβεβαιότητα θα ενισχυθούν, όπως και οι ανησυχίες των ήδη πιεσμένων χρηματοπιστωτικών αγορών. «Το βέβαιο είναι πως το QT θα αυξήσει το κόστος δανεισμού και τις πιθανότητες για sell-off στα ομόλογα, τη στιγμή που το 2023 θα είναι

το έτος με τη μεγαλύτερη προσφορά ομολόγων της τελευταίας δεκαετίας», υπογραμμίζει η Goldman Sachs. Η Citi εκτιμά πως το QT υπονομεύει ουσιαστικά την αξιοπιστία του προγράμματος κατά τον κατακερματισμό TPI – υπό το οποίο υποτίθεται ότι εάν χρειαστεί η ΕΚΤ θα αγόραζε ομόλογα.

Όπως χαρακτηριστικά σημειώνουν «παρατηρητές της ΕΚΤ», η κεντρική τράπεζα έχει κάνει το εύκολο μέρος της σύσφιξης – τις αυξήσεις επιτοκίων – και τώρα είναι αντιμέτωπη με το πιο δύσκολο, τη στιγμή που οι χαράσσοντες πολιτική έχουν πολύ μικρή εμπειρία για το πώς το QT μπορεί να επηρεάσει τις αγορές. Υπάρχουν κάποιες ενδείξεις από τα QT των Fed και BoE, ωστόσο η περίπτωση της ΕΚΤ είναι πολύ πιο περίπλοκη αφού έχει να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις σε 19 οικονομίες και όχι σε μία.

«Κλειδί» η πορεία της ευρωπαϊκής οικονομίας

Όπως έχει προειδεθεί η ΕΚΤ, η διαδικασία του QT θα είναι «σταδιακή και προβλέψιμη», πράγμα που σημαίνει ότι θα ανακοινωθεί λεπτομερώς ο σχεδιασμός του και πώς θα εξελιχθεί.

Όπως σημειώνει πάντως σε συνέντευξη του στην «Κ» ο Θέμης Θεμιστοκλέους, επικεφαλής του γραφείου επενδύσεων της UBS Global Wealth Management για την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και Αφρική (EMEA), θα υπάρξει πιθανώς ανακοίνωση για το QT στη συνέντευξη του Δεκεμβρίου, ωστόσο τα

πιο λεπτομερή σχέδια της ΕΚΤ ίσως δοθούν τον Φεβρουάριο, ενώ η εφαρμογή του QT αναμένεται να ακολουθήσει τον Απρίλιο. «Το πιο λογικό και πιθανό είναι το QT να ξεκινήσει με τη σταδιακή μείωση των επανεπενδύσεων», εκτιμά ο κ. Θεμιστοκλέους, δηλαδή η ΕΚΤ θα επιβραδύνει και τελικά θα σταματήσει την επανεπένδυση των ληξενών των ομολόγων πρώτα, και αργότερα θα προχωρήσει σε καθαρή πώληση των θέσεων της.

«Εκτιμώ πως η ΕΚΤ θα ξεκινήσει με μείωση των επανεπενδύσεων ανά τρί-

μηνο, στο 75% αρχικά, στο 50% στη συνέχεια, έπειτα στο 25%, προτού μπει εντελώς, ξεκινώντας έτσι τη συρρίκνωση του ισολογισμού». Κατά την UBS, η ΕΚΤ θα σταματήσει τις αυξήσεις επιτοκίων το α' τρίμηνο του 2023 με το τελικό επιτόκιο κοντά στο 2,5%.

Σύμφωνα με τον κ. Θεμιστοκλέους, η μεγαλύτερη πρόκληση για την αγορά ομολόγων της Ευρωζώνης το 2023 είναι η τεράστια προσφορά χρέους, η οποία θα αυξηθεί λόγω και της μείωσης της στήριξης της ΕΚΤ και της εκκίνησης

του QT. «Ο μεγαλύτερος οδηγός για τις αποδόσεις των ομολόγων της Ευρωζώνης το 2023 είναι η πορεία της οικονομίας, ενώ η μεγάλη πρόκληση για το νέο έτος είναι ότι η Ευρώπη θα σημειώσει από τις μεγαλύτερες καθαρές εκδόσεις ομολόγων των τελευταίων ετών, στα 386 δισ. ευρώ όπως υπολογίζουμε, ενώ σε αυτές θα προστεθεί η ανάγκη για περαιτέρω προσφορά ύψους 70-100 δισ. ευρώ λόγω του QT», επισημειώνει. «Γι' αυτό είναι σημαντικό να δοθούν ποιοι θα είναι οι αποφάσεις και οι κί-

νήσεις της ΕΚΤ, καθώς πρέπει να παρακολουθεί την πορεία των αποδόσεων και των spreads», υπογραμμίζει, προσθέτοντας πως γι' αυτόν τον λόγο ανακοινώθηκε το πρόγραμμα του TPI, με το βλέμμα στο ότι εάν συνεχίσει να αυξάνει τα επιτόκια και η Ευρώπη εισέλθει σε ύφεση, είναι πιθανό ο κόσμος να αρχίσει ξαφνικά να ανησυχεί για κάποιες από τις υπερκρεμμένες χώρες, όπως είδαμε να συμβαίνει πριν από μερικούς μήνες με την εκτόξευση των spreads.

Δύσκολο το 2023 για την Ευρώπη, πόσο θα επηρεάσει το QT την Ελλάδα

Σε ό,τι αφορά το μέτωπο της οικονομίας, το οποίο και είναι το «κλειδί» για την πορεία των ομολόγων, ο κ. Θεμιστοκλέους εκτιμά πως το 2023 θα είναι ένα πιο δύσκολο έτος από το 2022. Το 2022 και ειδικά το α' εξάμηνο επωφελήθηκε από την πολύ χαμηλή βάση του 2021, όπου το μεγαλύτερο μέρος του ήταν περιορισμοί λόγω COVID. «Η Ευρώπη φέτος θα αναπτυχθεί κατά 3%, αλλά όσο πλησιάζουμε στο τέλος της χρονιάς η κατάσταση είναι όλο και πιο δύσκολη. Με τον πληθωρισμό στο 10% και τις αυξήσεις μισθών να είναι περιορισμένες, το διαθέσιμο εισόδημα έχει μειωθεί αρ-

κετά και φαίνεται ήδη στους βασικούς δείκτες της οικονομίας, ενώ οι αυξήσεις των επιτοκίων δεν έχουν ακόμη περάσει στα οικονομικά των νοικοκυριών. Έτσι το δ' τρίμηνο θα είναι αρνητικό και θα ακολουθήσουν και άλλα δύο ίσως αρνητικά τρίμηνα. Ωστόσο η ύφεση θα είναι ρηχά και μικρής διάρκειας το 2023. Σε κάποιο σημείο ορισμένοι παράγοντες θα αρχίσουν να στηρίζουν την οικονομία», όπως σημειώνει.

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον η Ελλάδα αναμένεται να ξεχωρίσει, κάτι που θα αποτελέσει στήριγμα για την αγορά των ελληνικών ομολόγων, η οποία

Εκτός από την αβεβαιότητα των εκλογών, υπάρχει και αυτή της εξέλιξης του πληθωρισμού.

δεν επηρεάζεται άμεσα από το QT, καθώς η χώρα δεν συμμετείχε στο APP λόγω έλλειψης της επενδυτικής βαθμίδας. Ωστόσο, σε ένα περιβάλλον μεταβλητότητας και πύσεων των spreads της Ευρωζώνης, είναι βέβαιο ότι θα επηρεαστεί, τη στιγμή που είναι αντι-

μέτωπη με έναν πρόσθετο παράγοντα αβεβαιότητας, τις εκλογές. Όπως εκτιμά ο κ. Θεμιστοκλέους, οι εκλογές σίγουρα θα παίξουν ρόλο. «Η αγορά ομολόγων θα παρακολουθεί τις δημοσκοπήσεις, αλλά και τις θέσεις των κομμάτων κατά την προεκλογική εκστρατεία σχετικά με την οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσουν. Στη συνέχεια, έπειτα από τα αποτελέσματα της κάλπης θα θέλουν να δουν ποιες θα είναι οι πολιτικές», όπως σημειώνει. Σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη της επενδυτικής βαθμίδας, εάν γίνει θα είναι μετά τις εκλογές, με τον κ. Θεμιστοκλέους να εκτιμά πως

είναι εφικτό να δοθεί από έναν οίκο στο β' εξάμηνο του 2023.

Ωστόσο, η αγορά θα παρακολουθεί και άλλες εξελίξεις και κυρίως την οικονομία. «Είμαστε αρκετά θετικοί για την ελληνική οικονομία και οι προβλέψεις μας είναι πάνω από αυτές της αγοράς τόσο για φέτος όσο και για το 2023, με 6,4% ανάπτυξη το 2022 και 2,5% το 2023», όπως σημειώνει το στέλεχος της UBS. «Φέτος η Ελλάδα έχει προχωρήσει σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις και έχει κάνει εκπληκτικά δουλειά στην έγκριση έργων και την απορρόφηση των κεφαλαίων του Ταμείου Α-

νάκαμψης και είναι πολύ μπροστά από τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες σε αυτό το μέτωπο, ενώ τα μηνύματα για το 2023 είναι επίσης θετικά». Αυτό, όπως εκτιμά, θα βοηθήσει την οικονομία κατά τουλάχιστον 2%, ακόμη κι αν η Ευρώπη βρεθεί σε ύφεση. Ωστόσο, υπάρχουν και ρίσκα. Εκτός από την αβεβαιότητα των εκλογών υπάρχει και αυτή της εξέλιξης του πληθωρισμού. «Εάν ο πληθωρισμός παραμείνει επίμονος σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η ΕΚΤ χρειαστεί να κάνει περισσότερα, αυτό δεν θα είναι καλό για καμία οικονομία», σημειώνει ο κ. Θεμιστοκλέους.

Boost your knowledge in Data Analytics and how to apply them in your organisation.

Find out more

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΤΖΟΣ ΧΟΡΒΙΤΣ / REUTERS

Η Apple περιορίζει την εξάρτησή της από Κίνα

Η ευρεία έκθεση της Apple στην κινεζική παραγωγή, που είναι αξιοσημείωτη τόσο για το χαμηλό κόστος όσο και για τους αυξανόμενους κινδύνους της, έχει υποχωρήσει από την έναρξη της πανδημίας του κορωνοϊού, σύμφωνα με στοιχεία της αλυσίδας εφοδιασμού της εταιρείας. Με το μεγαλύτερο εργοστάσιο iPhone στον κόσμο, το οποίο λειτουργεί στην κεντρική Κίνα υπό την αιγίδα της εταιρείας Foxconn, η Apple, τον πιο κερδοφόρο προμηθευτή εξοπλισμών κινητών τηλεφώνων σε παγκόσμια κλίμακα. Παρά ταύτα, η στρατηγική αλλάζει, επηρεαζόμενη όχι μόνο από τους περιοριστικούς όρους και τον εγκλεισμό λόγω κορωνοϊού που επιβάλλει η Κίνα, αλλά και από τις αυξανόμενες εμπορικές και γεωπολιτικές εντάσεις μεταξύ Πεκίνου και Ουάσινγκτον, που εγκυμονούν πιθανούς μακροπρόθεσμους κινδύνους. Η Foxconn ενισχύει την επένδυσή της στην Ινδία έχοντας ως στόχο να τετραπλασιάσει το εργατικό δυναμικό στο εκεί εργοστάσιό της για iPhone σε διάστημα δύο ετών, όπως ανέφεραν προ ημερών στο ειδησιογραφικό πρακτορείο Reuters τον δευτερότομο μήνα της αλυσίδας εφοδιασμού της Apple δείχνει ότι η εξάρτησή της από την Κίνα στην παγκόσμια παραγωγή της εταιρείας μειώνεται. Την πενταετία 2015-2019 η Κίνα ήταν η κύρια τοποθεσία για το 44% με 47% των εγκαταστάσεων παραγωγής των προμηθευτών της, αλλά αυτό μειώθηκε στο 41% το 2020 και στο 36% το 2021. Τα δεδομένα δείχνουν πως υπάρχει μια τάση διαφοροποίησης από την Apple και τους προμηθευτές της, εφόσον διεκπεραιώνουν επενδύσεις στην Ινδία και στο Βιετνάμ, αλλά και έχουν αυξήσει τις προμήθειες από την Ταϊβάν, τις Ηνωμένες Πολιτείες και άλλου. Η στρόφη αυτή αναδιαμορφώνει την παγκόσμια δομή προσφοράς, αν και αναλυτές και ακαδημαϊκοί διατείνονται πως ο αμερικανικός κολοσσός υψηλής τεχνολογίας θα παραμείνει σε μεγάλο βαθμό εκτεθειμένος στην Κίνα για πολλά χρόνια ακόμη.

«Η αλυσίδα εφοδιασμού της Κίνας δεν πρόκειται να εξαφανιστεί από τη μια μέρα στην άλλη», δήλωσε ο Ελ Φριντμαν, αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ, με ειδικευση σε θέματα εργασίας στην Κίνα. «Η αποσύνδεση

δεν είναι ρεαλιστική για αυτές τις εταιρείες προς το παρόν», είπε, αν και ανέμενε ότι η διαφοροποίηση θα επιταχυνθεί. Η συγκέντρωση προμηθευτών στην Κίνα, ο τόπος διεκπεραίωσης του μεγαλύτερου ποσοστού της παραγωγής, που έχει αναλάβει η Foxconn, αντιπροσωπεύει το 70% των iPhone που κατασκευάζονται παγκοσμίως. Κι αυτό ήταν και ένα βασικό χαρακτηριστικό για την Apple, τον πιο κερδοφόρο προμηθευτή εξοπλισμών κινητών τηλεφώνων σε παγκόσμια κλίμακα. Παρά ταύτα, η στρατηγική αλλάζει, επηρεαζόμενη όχι μόνο από τους περιοριστικούς όρους και τον εγκλεισμό λόγω κορωνοϊού που επιβάλλει η Κίνα, αλλά και από τις αυξανόμενες εμπορικές και γεωπολιτικές εντάσεις μεταξύ Πεκίνου και Ουάσινγκτον, που εγκυμονούν πιθανούς μακροπρόθεσμους κινδύνους. Η Foxconn ενισχύει την επένδυσή της στην Ινδία έχοντας ως στόχο να τετραπλασιάσει το εργατικό δυναμικό στο εκεί εργοστάσιό της για iPhone σε διάστημα δύο ετών, όπως ανέφεραν προ ημερών στο ειδησιογραφικό πρακτορείο Reuters κυβερνητικοί αξιωματούχοι που γνωρίζουν το θέμα. Από πλευράς της, η JP Morgan αναμένει ότι η Apple θα μεταφέρει περίπου το 5% της παραγωγής του iPhone 14 στην Ινδία από τα τέλη του τρέχοντος έτους και θα κατασκευάζει ένα στα τέσσερα iPhone στην εκεί αγορά έως το 2025. Επιπλέον εκτιμά ότι περίπου το 25% όλων των προϊόντων της Apple, συμπεριλαμβανομένων των υπολογιστών Mac, των iPad, των ρολογιών Apple Watches και των συσκευών AirPods, θα κατασκευάζονται εκτός Κίνας έως το 2025, έναντι του 5% σήμερα. Ωστόσο, τα στοιχεία προμηθευτών της Apple για το 2021 δεν δείχνουν ποιος είναι εκείνη οι τοποθεσίες που μέχρι στιγμής φαίνεται να είναι κερδοφόρες σε μεγάλο βαθμό από την «παρακμή» της Κίνας, σύμφωνα με ανάλυση του Reuters.

Μειώνουν τα χαρτοφυλάκιά τους οι ευρωπαϊκές εταιρείες ακινήτων

Πωλούν ακίνητα αξίας τουλάχιστον 23 δισ. ευρώ για να περιορίσουν το χρέος τους

Καθώς οι νέες και ενδεχομένως και πάλι επιθετικές αυξήσεις των επιτοκίων θεωρούνται δεδομένες, οι μεγαλύτερες εταιρείες ακινήτων της Ευρώπης ετοιμάζονται να πουλήσουν μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου τους προκειμένου να αποπληρώσουν το χρέος τους. Ανάμεσα τους τα μεγαλύτερα ονόματα του κλάδου, Vonovia SE, Land Securities Group και Unibail-Rodamco-Westfield, που έχουν δημοσιοποιήσει τα σχέδιά τους να ελαφρύνουν το χαρτοφυλάκιό τους. Προκύπτει, όμως, πως έχουν διαλέξει ίσως τη χειρότερη συγκυρία αφού ο αντισυμβαλλόμενος πληθωρισμός και οι επιθετικές αυξήσεις των επιτοκίων αποθαρρύνουν τους πιθανούς αγοραστές και αποτρέπουν τις συμφωνίες. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Bloomberg, έχουν τεθεί προς πώληση ακίνητα αξίας τουλάχιστον 23 δισ. ευρώ. Πιθανώς το

Τα μεγαλύτερα ονόματα του κλάδου, Vonovia SE, Land Securities Group και Unibail-Rodamco-Westfield, έχουν δημοσιοποιήσει τα σχέδιά τους να ελαφρύνουν το χαρτοφυλάκιό τους. Η Vonovia έχει από τον Αύγουστο ανακοινώσει ότι σχεδιάζει να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία ύψους τουλάχιστον 13 δισ. ευρώ.

Οι μεγάλες εταιρείες αντιμετωπίζουν την αύξηση του κόστους δανεισμού, που αρχίζει να επηρεάζει τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων.

πραγματικό ποσό να είναι πολύ μεγαλύτερο, καθώς αυτή η εκτίμηση δεν περιλαμβάνει εταιρείες που δεν έχουν αναφερθεί σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία υπό πώληση. Καθώς τα χρόνια της εκρηκτικής ανόδου της αγοράς ακινήτων φαίνεται να δίνουν τη θέση τους σε μια περίοδο πτώσης των τιμών, οι επενδυτές αγοράζουν αποφεύγουν να δεσμευτούν σε μια περίοδο που οι τιμές ενδέχεται να σημειώσουν έως και διψήφια πτώση, ενώ παράλληλα να αυξάνεται η κόστος εξυπηρέτησης του χρέους. Το αποτέλεσμα είναι ένα είδος ακινησίας στην αγορά. «Η επενδυτική αγορά έχει παγώσει πλήρως», τόνισε ο Τιερί Μπιοντιούλν, διευθύνων σύμβουλος του ομίλου ακινήτων Adler, μόλις η εταιρεία

ανακοίνωσε αναδιάρθρωση του χρέους αφού είχαν ακυρωθεί αρκετές πωλήσεις. Και προσέθεσε χαρακτηριστικά ότι «οι αγοραστές φοβούνται να πιάσουν στον αέρα ένα μαχαίρι που πέφτει».

Οι μεγάλες εταιρείες ακινήτων αντιμετωπίζουν την αύξηση του κόστους του δανεισμού, που αρχίζει να επηρεάζει τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων. Οι αυξήσεις των επιτοκίων έχουν, άλλωστε, επηρεάσει τις τιμές των μετοχών, καθώς οι επενδυτές ανησυχούν για τα επίπεδα του χρέους τους που αυξάνεται όσο υποχωρούν οι αξίες των ακινήτων. Ο όμιλος Adler έχει καταφέρει να πουλήσει δύο μεγάλες επενδύσεις του εντός του έτους προτού αρχίσει να γίνεται αισθητή η αύξηση των επιτοκίων. Εκτοτε

έχει θέσει προς πώληση άλλες δύο μεγάλες τοποθετήσεις του όπως και τα μεγαλύτερα κατασκευαστικά του σχέδια και ένα μερίδιό του στην Brack Capital Properties NV, αλλά δεν έχει βρει έως τώρα αγοραστή.

Ακόμη και οι μεγαλύτερες εταιρείες ακινήτων της Ευρώπης αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Η Vonovia έχει από τον Αύγουστο ανακοινώσει ότι σχεδιάζει να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία ύψους τουλάχιστον 13 δισ. ευρώ, καθώς προσπαθεί να περιορίσει τα επίπεδα του χρέους της που προβληματίζουν έντονα τους επενδυτές. Η Vonovia και όσες αντιστοίχες της είναι εισογμένες στο χρηματιστήριο αντιπροσωπεύουν περίπου το 40% των αγοραπωλησιών ακινήτων

στη Γερμανία τα τελευταία χρόνια. Σήμερα όλες τους θέλουν μόνο να πουλήσουν. Ορισμένες εταιρείες ακινήτων, μεταξύ των οποίων οι Land Securities και Unibail-Rodamco Westfield (URW), έχουν δρομολογήσει προγράμματα εκτεταμένων πωλήσεων για πολλά χρόνια και έχουν καταφέρει να τα προωθήσουν. Η LandSec, όπως έχει μετονομαστεί η Land Securities, έχει επιτύχει να ολοκληρώσει τουλάχιστον κατά το ήμισυ ένα σχέδιο πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων αξίας 4,63 δισ. ευρώ, το οποίο δημοσιοποίησε το 2020. Εξάλλου, η URW έχει από πέρυσι ανακοινώσει ότι σχεδιάζει να πουλήσει ακίνητα αξίας 4 δισ. ευρώ και έχει διασφαλίσει συμφωνίες αξίας περίπου 3,2 δισ. ευρώ. Παράλληλα τον Σεπτέμβριο η LandSec πούλησε το κτίριο με τα γραφεία της Deutsche Bank στο Λονδίνο ύστερα από παρατεταμένες διαπραγματεύσεις, που κατέληξαν σε μείωση της αρχικής τιμής. Μιλώντας προ ημερών στους Times, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Μαρκ Άλαν, εξέφρασε την εκτίμησή πως ακόμη και αυτή η συμφωνία θα είχε ενδεχομένως ναυαγήσει αν δεν είχε κλείσει λίγες ημέρες προτού ανακοινώσει η τρέως πρωθυπουργός, Λίσι Τρας, τα σχέδιά της για σειρά φροσαπαλλαγών που προκάλεσαν τη γνωστή πλέον τεράστια αστάθεια στην αγορά.

Και η εταιρεία ακινήτων SBB ανακοίνωσε χτες πως θα πουλήσει στην εταιρεία Brookfield τμήμα των εκπαιδευτικών κτιρίων που έχει στο χαρτοφυλάκιό της έναντι 983 εκατ. δολ. Θα μειώσει έτσι το χρέος της από το 46,8% των κεφαλαίων της σε 42,4% ενώ με τη σχετική συμφωνία οι αποπενδύσεις της SBB υπερβαίνουν πλέον σε αξία τα 2 δισ. δολ.

Η Arundntown SA επίσης δρομολογεί τη μείωση του χρέους της, που ανέρχεται περίπου στο 40% της αξίας της. Έχει ήδη πουλήσει ακίνητα αξίας 1,1 δισ. ευρώ μέσα στο έτος, ενώ το περασμένο έτος υπέγραψε συμφωνίες για πωλήσεις ύψους 2,3 δισ. ευρώ.

BLOOMBERG

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΟΡΑ ΚΑΙ ΟΝΛΙΝΕ
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ

Ένα παραμύθι που μας ταξιδεύει πίσω στον χρόνο, στις γιορτές που μας σημάδεψαν

ΚΥΡΙΑΚΗ 11/12

Ουρές Γερμανών στις τράπεζες τροφίμων

Μεγάλη αύξηση της ζήτησης, το 30% των δομών απορρίπτει νέες αιτήσεις

Θλιβερή αντανάκλαση του πληθωρισμού και της ακρίβειας και του αντικτύπου που επιφέρουν στην αγοραστική δύναμη των Ευρωπαίων είναι η δυσάρεστη θέση στην οποία έχουν περιέλθει οι τράπεζες τροφίμων. Ο αριθμός των Ευρωπαίων που καταφεύγουν σε κάθε είδους κοινωνικά παντοπωλεία για να προμηθευτούν τα προς το ζην αυξάνεται διαρκώς, με τους Γερμανούς, τους πολίτες της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας, να δυσκολεύονται να επιβιώσουν και να καταφεύγουν μαζικά στις εθελοντικές οργανώσεις στήριξης. Σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times υπογραμμίζει ειδικότερα πως οι τράπεζες τροφίμων στη Γερμανία λαμβάνουν όλο και περισσότερες νέες αιτήσεις από ενδιαφερομένους και αδυνατώντας να ανταποκριθούν αναγκάζονται να απορρίψουν χιλιάδες. Ανάμεσά τους και το Vinykova στην πόλη Φρίντμπεργκ της Εσσης, περίπου 15 χιλιόμετρα από τη Φρανκφούρτη, που ανά δύο εβδομάδες παρέχει ένα καλάθι με τρόφιμα σε 700 οικογένειες. Πάνω από το 30% των 962 τραπεζών τροφίμων που υπάρχουν στη Γερμανία, των λεγόμενων Tafel, δεν δέχονται πλέον νέες αιτήσεις πέραν των 2 εκατ. ανθρώπων στους οποίους παρέχουν ήδη βοήθεια. Είναι η πρώτη φορά που αναγκάζονται να λάβουν ένα τόσο δραστικό μέτρο και οφείλεται στο ότι αυξήθηκε πάνω από 50% η ζήτηση για φρούτα, λαχανικά, ψωμί και άλλα είδη πρώτης ανάγκης που συγκεντρώνουν

Από την Ισπανία μέχρι τη Λετονία οι ανθρωπιστικές οργανώσεις αναφέρουν αύξηση 20% με 30% της ζήτησης για τις υπηρεσίες τους και προξοφλούν περαιτέρω άνοδο μέσα στον χειμώνα.

από καταστάματα και δωρητές.

Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα ο Πέτερ Ραντλ, επικεφαλής της τράπεζας τροφίμων στο Φρίντμπεργκ, τονίζει πως «θα έπρεπε να διπλασιάσουμε τον αριθμό των πελατών μας αν ανταποκριθούμε σε όσους το ζητούν». Εξηγεί, όμως, πως τα περιθώρια είναι περιορισμένα, καθώς αυτό που κάνει «είναι το μόνο που μπορούν να κάνουν οι εθελοντές». Απλά, όπως την αναμενόμενη αντίδραση η Κάτια Μπέρνχαρντ, μέλος της ένωσης τραπεζών τροφίμων στην Εσση, τονίζει πως «πραγματικά εκπλήσσει το γεγονός ότι μια τόσο πλούσια χώρα όπως η Γερμανία έχει τόσο πολλούς πολίτες που δεν έχουν τη δυνατότητα για μια σωστή διατροφή». Όπως, όμως, τονίζουν οι FT, η εκτόξευση των τιμών της ενέργειας είναι αυτή που έχει οδηγήσει πάνω από το 25% του γερμανικού πληθυσμού σε ένα είδος «ενεργειακής ένδειας», δηλαδή στο να δαπανούν πάνω από το 10% του

Ο αριθμός των Ευρωπαίων που καταφεύγουν σε κάθε είδους κοινωνικά παντοπωλεία για να προμηθευτούν τα προς το ζην αυξάνεται διαρκώς, με τους Γερμανούς, τους πολίτες της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας, να δυσκολεύονται να επιβιώσουν και να καταφεύγουν μαζικά στις εθελοντικές οργανώσεις στήριξης.

εισοδήματός τους στους λογαριασμούς της ενέργειας. Πέρσι βρισκόταν στην ίδια κατάσταση σαφώς λιγότεροι Γερμανοί και συγκεκριμένα το 14,5% του γερμανικού πληθυσμού.

Όπως προκύπτει, πάντως, από τα στοιχεία της Eurostat, από το περασμένο έτος πάνω από το 20% του πληθυσμού όλης της Ε.Ε. αδυνατούσε ήδη να διαθέσει τα χρήματα για να θερμάνει την κατοικία του, ακόμη και όταν δεν είχαν εκτοξευθεί στα ύψη οι τιμές. Και βέβαια η μικρή υποχώρηση που σημείωσε ο πληθωρισμός της Ευρώζωνς τον Νοέμβριο, όταν μειώθηκε στο 10% από το 10,6% του Οκτωβρίου, δεν βοήθησε ιδιαίτερα τους ανθρώπους που αγωνίζονται να επιβιώσουν, δεδομένου ότι οι μισθοί έχουν αυξηθεί κατά μέσον

όρο μόνο 4%.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει σε όλη την Ευρώπη, καθώς ο υψηλότερος πληθωρισμός των τελευταίων περίπου 40 ετών πλήττει τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα που αφιερώνουν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους στη διατροφή τους και την ενέργεια. Από την Ισπανία μέχρι τη Λετονία οι ανθρωπιστικές οργανώσεις αναφέρουν αύξηση 20% με 30% της ζήτησης για τις υπηρεσίες τους και προξοφλούν περαιτέρω άνοδο μέσα στον χειμώνα. Στη Βουλγαρία, από τις φτωχότερες χώρες-μέλη της Ε.Ε., στο διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου εκτοξεύθηκε κατά 75% το ποσοστό των ανθρώπων που καταφεύγουν στην κρατική τράπεζα τροφίμων. Οι κρατικές δομές βλέπουν

τους προϋπολογισμούς τους για την προσφορά δωρεάν τροφίμων να εξαπλώνονται, με αποτέλεσμα να στρέφονται και οι φιλανθρωπικές οργανώσεις στα κοινωνικά παντοπωλεία. Το πρόβλημα είναι προφανώς οι τιμές της ενέργειας που σε όλη την Ευρώπη παραμένουν σε επίπεδα σχεδόν 35% υψηλότερα σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, ενώ οι τιμές των τροφίμων, των αλκοολούχων ποτών και του καπνού έχουν αυξηθεί κατά τουλάχιστον 13% σύμφωνα με τη Eurostat. Και οι τιμές ορισμένων ειδών πρώτης ανάγκης έχουν αυξηθεί ακόμη περισσότερο. Σε όλη την Ε.Ε. το γάλα είναι κατά 43% ακριβότερο σε σύγκριση με πέρσι, το χοιρινό κρέας κατά 55% ακριβότερο και το ρύζι κατά 68% ακρι-

βότερο. Η κατάσταση είναι ακόμη πιο δύσκολη στις χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης. Στην Ουγγαρία το ψωμί είναι κατά 80% ακριβότερο σε σύγκριση με πέρσι. Και βέβαια δεν είναι τυχαίο ότι στην Ουγγαρία έχει επεκταθεί σε 530 οργανισμούς το δίκτυο των φιλανθρωπικών οργανώσεων μέσω των οποίων λειτουργεί η κρατική τράπεζα τροφίμων. Και όπως τονίζουν παράγοντες αυτού του δικτύου φιλανθρωπικών οργανώσεων, από τη στιγμή που άρχισε να καλπάζει ο πληθωρισμός πολλοί από όσους ζητούν βοήθεια για τη διατροφή τους είναι νέοι, συχνά φοιτητές που προσπαθούν να εξοικονομήσουν χρήματα για να πληρώσουν τον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος ή της θέρμανσης.

Άμεση προτεραιότητα στην οικονομική ανάπτυξη δίνει τώρα η Κίνα

Άφου πρώτα «πάγωσε» την οικονομία της με την πολιτική μηδενικής ανοχής στον κορωνοϊό και πρόλαβε να συγκλονίσει την παγκόσμια κοινή γνώμη με τον όγκο των διαβλώσεων κατά αυτής της πολιτικής αλλά και τη βίαιη καταστολή τους, η Κίνα τώρα ετοιμάζεται να δώσει και πάλι προτεραιότητα στην ανάπτυξη. Αυτό προκύπτει τουλάχιστον από τις δηλώσεις του διοικητή της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας Γι Γκανγκ, ο οποίος τόνισε πως για την κεντρική τράπεζα προτεραιότητα τώρα και στόχος της πολιτικής της είναι η οικονομική ανάπτυξη.

Ο εν λόγω αξιωματούχος παραδέχθηκε πως ο ρυθμός ανάπτυξης της κινεζικής οικονομίας είναι «κάπως χαμηλότερος από τις προβλέψεις μας εξαιτίας της πανδημίας και κάποιων άλλων παραγόντων». Η ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας αναμένεται να μην υπερβεί φέτος το 3,3%, οπότε θα πρόκειται για

τον χαμηλότερο ρυθμό που έχει σημειώσει από τη δεκαετία του 1970, αν εξαιρεθεί βέβαια η δραματική ύφεση του 2020 όταν επλήγη από την πανδημία, όπως και όλες οι οικονομίες ανά τον κόσμο. Σειρά οικονομολόγων που λειτουργούν και ως σύμβουλοι της κυβέρνησης συνιστούν στο Πεκίνο να θέσει στόχο για ανάπτυξη από 4,5% έως 5% για το επόμενο έτος.

Η στροφή της κεντρικής τράπεζας στην ανάπτυξη κατέστη σαφής την περασμένη εβδομάδα όταν για δεύτερη φορά σε μικρό χρονικό διάστημα μείωσε το ύψος των αποθεμάτων που οφείλουν να διατηρούν οι τράπεζες της χώρας προκειμένου να απελευθερωθεί ρευστότητα και να τονωθεί ο δανεισμός. Οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν πως στην επικείμενη ετήσια συνεδρίαση του Πολιτικού Γραφείου του ΚΚΚ θα ανακοινωθούν αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική

Η ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας αναμένεται να μην υπερβεί φέτος το 3,3%, οπότε θα πρόκειται για τον χαμηλότερο ρυθμό που έχει σημειώσει από τη δεκαετία του 1970, αν εξαιρεθεί βέβαια η δραματική ύφεση του 2020, όταν επλήγη από την πανδημία.

πολιτική του επόμενου έτους. «Εκτιμάμε πως η πολιτική που θα εφαρμοστεί στην Κίνα το 2023 θα είναι η στήριξη

της ανάπτυξης για το πρώτο εξάμηνο του έτους», τονίζει ο Κάρλος Καζανόβα, οικονομολόγος επί θεμάτων Ασίας στη

Union Bancaire Privée UBP SA του Χονγκ Κονγκ. Η επικείμενη συνεδρίαση της κινεζικής ηγεσίας θα είναι η δεύτερη από τον Οκτώβριο, οπότε και κατεγράφη μια πρωτοφανής εξέλιξη, η συναίνεση σε μια τρίτη θητεία του Κινέζου προέδρου, Σι Τζινπίνγκ. Τότε οι εκτιμήσεις ήταν ανάλογες με τις εξαγγελίες του κ. Σι πως θα δινόταν προτεραιότητα στην «κοινή ευημερία» και στην ισοτιμία, και όχι στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Οι ανακινώσεις που θα ακολουθήσουν μετά το συνέδριο του Δεκεμβρίου θα προσελκύσουν το ενδιαφέρον των επενδυτών που διερωτώνται με ποιον τρόπο θα μπορέσει το Πεκίνο να συνδυάσει και να εξισορροπήσει τη στρατηγική ελέγχου της πανδημίας με την ανάγκη για τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης. Τις τελευταίες ημέρες το Πεκίνο έχει ήδη δώσει τα πρώτα σημάδια χαλάρωσης της πολιτικής μηδενικής α-

νοχής στον κορωνοϊό, με συνεπακόλουθο βέβαια την αυτόματη αύξηση των κρουσμάτων που επίσης θα υπονομεύσουν την οικονομία. Ως εκ τούτου, οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν πως η Κίνα έχει άμεση ανάγκη ένα συνδυασμό μέτρων δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής που θα δώσουν ώθηση στην ανάκαμψη της οικονομίας. Ηδη πάντως ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης έχει μιλήσει τις τελευταίες ημέρες με τρόπο που παρέκαμπε τον στόχο της μηδενικής ανοχής στον κορωνοϊό και προιδέαζε τους κατοίκους του Πεκίνου πως θα υπάρχουν φερέξις ορισμένα κρούσματα και θα γίνουν ανεκτά από τις Αρχές. Αξιοσημειώτως η κυβέρνηση έχει, άλλωστε, αναφερθεί τις τελευταίες ημέρες στον νέο στόχο της κινεζικής ηγεσίας που είναι «να συνδυάσει αποτελεσματικά τον έλεγχο του κορωνοϊού με την οικονομική ανάπτυξη».

BLOOMBERG

Αποθέματα LNG επιχειρεί να δημιουργήσει η Ιαπωνία

Για τη δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) βάζει ρότα η Ιαπωνία. Η Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου καταβάλλει προσπάθειες να διασφαλίσει επάρκεια καυσίμου εν τω μέσω του εντεινόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού για τις προμήθειες LNG.

Τα σχέδιά της προκύπτουν από έγγραφο που διέρρευσε στο Bloomberg και περιγράφει τη σχετική πρόταση. Το περιεχόμενο του θα τεθεί σε διαβούλευση. Όπως φαίνεται από το εν λόγω έγγραφο, η κυβέρνηση της χώρας εκπονεί σχέδιο που στοχεύει στη δημιουργία ενός «μαξιλαριού», αλλά αυτή τη φορά ενέργειας και όχι κεφαλαίων. Προβλέπει στήριξη για τις εγχώριες εταιρείες στην αγορά ε-

Στοχεύει στη δημιουργία ενός «μαξιλαριού» ενέργειας.

πιπλέον ποσοτήτων με στόχο την εφοδιαστική επάρκεια και την ενεργειακή ασφάλεια.

Το σχέδιο έρχεται τη στιγμή που η Ευρώπη αναζητάει εναλλακτικές λύσεις απέναντι στο ρωσικό φυσικό αέριο και ενώ πολλές χώρες εντείνουν τις προσπάθειές τους να εξασφαλίσουν εφοδιασμό με καύσιμα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η Γερμανία υπέγραψε πρόσφατα μακροπρόθεσμη συμφωνία με το Κατάρ, το

οποίο αποτελούσε σημαντική πηγή για τις ιαπωνικές εισαγωγές. Σύμφωνα με το σχέδιο, οι ιαπωνικές εταιρείες που εμπορεύονται LNG θα εξασφαλίσουν φυσικό αέριο μέσω προθεσμιακών συμβολαίων και θα το πουλήσουν κανονικά εντός και εκτός της χώρας. Ωστόσο, σε περιόδους εκτάκτου ανάγκης το υπουργείο Εμπορίου θα μπορεί να διατάξει την πώληση στρατηγικών αποθεμάτων μόνο σε εγχώριες επιχειρήσεις.

Οι πωλητές θα λάβουν οικονομική στήριξη για ζημιώσιμες πωλήσεις από ειδικό κρατικό ταμείο που θα συσταθεί επί τουτόπου. Κι αν πωλητής αποκομίσει κέρδος από την πώληση, θα επιστρέψει τα χρήματα στον εν λόγω φορέα, σύμφωνα με

την πρόταση. Η κυβέρνηση θέτει το σχέδιο σε διαβούλευση έως τις 24 Δεκεμβρίου. Σημειωτέον ότι οι ενεργηφόρες οικονομίες της Ασίας έχουν αποτελέσει από την αρχή της ενεργειακής κρίσης τον σημαντικότερο ανταγωνιστή της Ευρώπης στην προσπάθειά τους να διασφαλίσουν το καύσιμο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών του Bloomberg, ο ανταγωνισμός αυτός πρόκειται να ενταθεί καθώς πλησιάζουν οι πιο κρύοι μήνες του χειμώνα τόσο για την Ευρώπη όσο και για τις ασιατικές χώρες. Ακραία περίπτωση αποτελεί η Μογγολία, που πλήττεται ήδη από πολικό ψύχος, καθώς η θερμοκρασία έχει υποχωρήσει στους -47 βαθμούς Κελσίου.

Οι ενεργηφόρες οικονομίες της Ασίας έχουν αποτελέσει από την αρχή της ενεργειακής κρίσης τον σημαντικότερο ανταγωνιστή της Ευρώπης στην προσπάθειά τους να διασφαλίσουν το καύσιμο.

PLACELIFT
renovations - constructions

Τηλ: 77 770520

Εως και 300 ευρώ τον μήνα το κόστος των ανατιμήσεων

Δόση, ενέργεια και τρόφιμα συνθέτουν εκρηκτικό κοκτέιλ

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Η τέλεια καταίγδα για χιλιάδες νοικοκυριά είναι ακόμη μπροστά: αύξηση δόσεων στεγαστικών δανείων, επιμονή των υψηλών τιμών ενέργειας, αλλά και συνεχείς αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων – απόδειξη ότι ο κλαδικός πληθωρισμός εξακολουθεί να ανεβαίνει – συνθέτουν ένα εκρηκτικό κοκτέιλ που μπορεί να αυξήσει τις μηνιαίες δαπάνες ενός μέσου νοικοκυριού ακόμη και κατά 300 ευρώ τον μήνα σε σχέση με τα προ πληθωριστικής κρίσης επίπεδα. Και αυτό παρά τις επιδοτήσεις που παρέχονται για το ηλεκτρικό ρεύμα ή το φυσικό αέριο και οι οποίες χρηματοδοτούνται με εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ σε μηνιαία βάση. Για ένα νοικοκυριό με οικογενειακό εισόδημα 2.000 ευρώ τον μήνα, αυτά τα περίπου 300 ευρώ μπορούν να προκαλέσουν απώλεια ετήσιου εισοδήματος της τάξεως του 13%-14% και ουσιαστικά να στερήσουν μια οικογένεια από ενάμιση μηνιάτικο. Πολύ μεγαλύτερο θα είναι το πρόβλημα για τα φτωχότερα νοικοκυριά, γι' αυτό και οι οποίες συζητήσεις για τα επόμενα μέτρα τροφίμων όσο και στο μέτωπο του κόστους δανεισμού – επικεντρώνονται στα πιο εύλατα, οικονομικά, νοικοκυριά.

Τα σημάδια αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού τόσο τον Οκτώβριο όσο και τον Νοέμβριο είναι μια ένδειξη επιβράδυνσης του ρυθμού αύξησης των τιμών, αλλά δεν σημαίνουν σε καμία περίπτωση

ση αποκλιμάκωση των τιμών. Ουσιαστικά, στην ήδη ακριβή κλιμακωτή και μετά την επιδότηση, στην ακριβή αμόλυβδη και στη φουσκωμένη τιμή του φυσικού αερίου έρχονται να προστεθούν το ολόγενο και αυξανόμενο κόστος των τροφίμων – τον Νοέμβριο καταγράφηκε στην Ελλάδα η μεγαλύτερη μεταβολή στα τρόφιμα από το ξέσπασμα της κρίσης – και φυσικά οι επιβαρύνσεις των δανειοληπτών από τις διαδοχικές ανόδους των επιτοκίων, οι οποίες

Για νοικοκυριό με εισόδημα 2.000 ευρώ, το ετήσιο κόστος υπολογίζεται σε ενάμιση «μηνιάτικο».

μάλιστα λειτουργούν σωρευτικά. Αυξήσεις οι οποίες μάλιστα, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, θα συνεχιστούν με το επόμενο βήμα να γίνεται από την ΕΚΤ στην επόμενη συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου.

Κατανομή των εξόδων

Πώς μεταφράζεται στην πράξη αυτή η τέλεια καταίγδα; Ένα τυπικό νοικοκυριό εξυπηρετεί ένα στεγαστικό δάνειο. Του έχει απομείνει οφειλή 80.000 ευρώ, η οποία θα πρέπει να αποπληρωθεί μέσα στα επόμενα 15 χρόνια. Καταναλώνονται 400 κιλοβατώρες ηλεκτρικού ρεύματος σε μηνιαία βάση, ενώ

το κόστος των ειδών διατροφής ήταν πριν από την κρίση περίπου 295 ευρώ τον μήνα. Τόσα τουλάχιστον αναφέρονται στην έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών της ΕΛΣΤΑΤ. Θέρμανση γίνεται με φυσικό αέριο με μέση μηνιαία κατανάλωση 700 KWh, ενώ υπάρχει και ένα αυτοκίνητο που καταναλώνει 80 λίτρα τον μήνα για να καλυφθούν οι μετακινήσεις. Αυτό το «εξοδολόγιο» μπορούσε να το καλύψει το νοικοκυριό πριν ξεσπάσει η κρίση με περίπου 1.000 ευρώ τον μήνα (1.023 ευρώ βγάζουν οι ακριβείς υπολογισμοί). Από το νέο έτος, θα απαιτούνται περίπου 1.296 ευρώ. Και για γιατί:

1. Η δόση του δανείου υπολογιζόταν μέχρι και το καλοκαίρι του 2022 με επιτόκιο 1,5%. Από το νέο έτος, είναι πολύ πιθανό ότι θα υπολογίζεται με επιτόκιο 4,5%. Ήδη το επιτόκιο της ΕΚΤ έχει αυξηθεί κατά δύο μονάδες και εκκρεμεί η απόφαση του Δεκεμβρίου. Στις αρχές του 2023, εκτιμάται ότι το επιτόκιο της ΕΚΤ θα είναι στο 3%. Για το δάνειο των 80.000 ευρώ που εξυπηρετεί αυτό το νοικοκυριό, η δόση θα αυξηθεί από τα 500 στα 617 ευρώ. Το αν θα υπάρξει κάποια προοπτική συγκράτησης της αύξησης, θα φανεί τις επόμενες δύο εβδομάδες όταν θα οριστικοποιηθούν οι διαβουλεύσεις της κυβέρνησης με τις διοικήσεις των τραπεζών.

2. Στα τρόφιμα, οι ανατιμήσεις συνεχίζονται. Επειδή ο κλαδικός πληθωρισμός των ειδών διατροφής «τρέχει» με περίπου 13%-14%, τα 295 ευρώ που απαιτούνταν πριν από την κρίση, έχουν

ηδη γίνει ήδη 336 ευρώ. Το πρόβλημα με τα τρόφιμα είναι πολύ μεγάλο. Τα 295 ευρώ αποτελούν έναν μέσο όρο. Ένα φτωχό νοικοκυριό με εισόδημα 750 ευρώ εμφανιζόταν πριν από την κρίση να δεδουλευθεί 153 ευρώ για τρόφιμα, δηλαδή το 20% του εισοδήματός του. Τώρα, τα 153 ευρώ έχουν ήδη γίνει 173 και απαιτείται η διάθεση του 23% του εισοδήματος και όχι του 20%. Τέτοια επιβάρυνση στα πλουσιότερα νοικοκυριά δεν υπάρχει. Νοικοκυριό με εισόδημα

3.500 ευρώ τον μήνα δαπανά 383 ευρώ, δηλαδή το 11% του εισοδήματος. Ακόμη και μετά την αύξηση των τιμών, η αναλογία είναι ζητήμα αν θα αυξηθεί στο 12%-12,5%. Είναι πολύ πιθανό ότι και μέσα στο 2023, εάν υπάρξει δημοσιονομικός χώρος, θα υπάρξει επανάληψη των στοχευμένων μέτρων στήριξης για τα φτωχότερα νοικοκυριά. Μία ακόμη επιταγή ακριβείας δεν μπορεί να αποκλειστεί μέχρι το Πάσχα, δεδομένου ότι οι μειώσεις των έμμεσων φό-

ρων έχουν αποκλειστεί.

3. Στο ηλεκτρικό ρεύμα, η κλιμακωτή, παρά την επιδότηση, κοστίζει σήμερα 16 λεπτά ή περίπου 25 λεπτά εάν συμπεριληφθούν και όλες οι χρεώσεις και ο ΦΠΑ. Πριν από την κρίση, μια κλιμακωτή κοστίζει περίπου 15-16 λεπτά (ή 11 λεπτά χωρίς τους φόρους και τις λοιπές χρεώσεις).

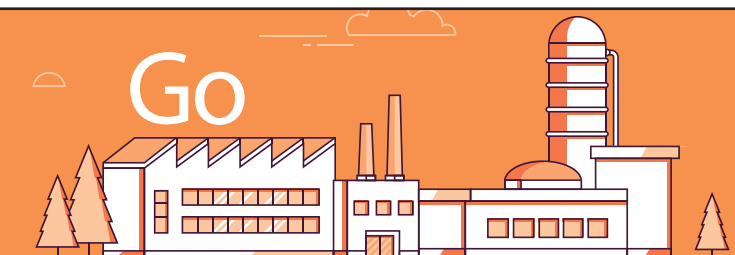
4. Αν ενσωματωθεί στον λογαριασμό το κόστος του φυσικού αερίου (η τιμή παραμένει περίπου τριπλάσια σε σχέση με τα προ

κρίσης επίπεδα) αλλά και η αύξηση στις τιμές των καυσίμων, καταλήγουμε στην επιβάρυνση των περίπου 270-300 ευρώ ανά μήνα.

Τέτοια επιβάρυνση δεν αντιμετωπίζεται πλέον μόνο με μέτρα στήριξης. Και στον βαθμό που το πληθωριστικό κύμα αποκτά νόημα χαρακτηριστικά, είναι δεδομένο ότι πολύ σύντομα θα μπει στο τραπέζι η αύξηση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και όχι μόνο στο επίπεδο του κατώτατου μισθού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

GoGordian
REAL ESTATE

industrial
ακίνητα επιχειρηματικής επέκτασης!

Βιομηχανική αποθήκη πολλαπλής χρήσης Άγιος Αθανάσιος, Λεμεσός

- Μισθωμένη αποθήκη κατάλληλη για χρήση ως εκθεσιακός χώρος, κέντρο διανομής, αποθήκευσης και παραγωγής.
- 500μ. από τον αυτοκινητόδρομο και τον κυκλικό κόμβο Λινόπετρας.
- Μόλις 4 λεπτά από την πολυσύχναστη εμπορική οδό Κολωνακίου.
- Συνολικό καλυμμένο εμβαδόν 4,318 τ.μ..
- Το ισόγειο αποτελείται από μεγάλο εκθεσιακό χώρο, έναν ευρύχωρο χώρο εργοστασίου και ένα γραφείο.
- Ο πρώτος όροφος αποτελείται από γραφειακούς χώρους με εμβαδόν 1,495 τ.μ..
- Η αποθήκη είναι κενή και άμεσα διαθέσιμη.

Ref: 6651

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

Τιμή κατόπιν αιτήματος

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

Μείωση παραγωγής για έκτο συνεχή μήνα

Στη μέγερη του υπέρσπουρου ενεργειακού κόστους και της μειωμένης ζήτησης βρίσκεται η ευρωπαϊκή βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης και της εγχώριας, με την ενεργειακή και πληθωριστική κρίση να απειλεί να εξαλείψει τη μεγάλη άνθηση που γνώρισε ο κλάδος με την επανεκκίνηση της οικονομίας μετά τα πρώτα lockdowns του 2020.

Η ένταση της κρίσης είναι τέτοια που αν μη τι άλλο απαιτεί ενδεχομένως πιο γρήγορα και πιο αποφασιστικά βήματα από την πλευρά της πολιτείας προκειμένου να είναι διαθέσιμες για την εγχώρια βιομηχανία περισσότερες επιλογές για τη χρήση ενέργειας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η S&P Global, ο δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στην ελληνική μεταποίηση διαμορφώθηκε

Η ακριβή ενέργεια αυξάνει το κόστος παραγωγής στη μεταποίηση, ενώ οι ανατιμήσεις μειώνουν τις πωλήσεις.

τον Νοέμβριο στις 48,4 μονάδες, ελαφρώς αυξημένος σε σύγκριση με τον Οκτώβριο (48,1 μονάδες), αλλά παραμένοντας σε χαμηλά επίπεδα και σταθερά κάτω από το φράγμα των 50 μονάδων, κάτι που υποδηλώνει ύφεση. Τα επίπεδα παραγωγής μειώθηκαν για έκτο συνεχή μήνα τον Νοέμβριο, μολονότι με βραδύτερο ρυθμό. Πίσω από την πτώση της παραγωγής βρίσκεται η περαιτέρω συρρίκνωση των νέων πωλήσεων στα μέσα του τετάρτου τριμήνου. Η μείωση των νέων παραγγελιών ήταν σε γενικές γραμμές απότομη παρά την εξαθλίωση σε σύγκριση με τον Οκτώβριο.

Οι εταιρείες ανέφεραν ότι οι επιπτώσεις του πληθωρισμού και η οικονομική αβεβαιότητα οδηγούν στη διαστατικότητα των πελατών, ενώ υπήρξαν και ανα-

φορές για ακυρώσεις παραγγελιών. Οι συνθήκες ζήτησης στις αγορές του εξωτερικού ήταν επίσης δύσκολες, καθώς οι νέες παραγγελίες εξαγωγών μειώθηκαν περαιτέρω.

Η κατάσταση αυτή επιδρά αρνητικά και στην απασχόληση στον κλάδο της μεταποίησης. Όπως επισημάνει η S&P Global, οι υποτονικές προσδοκίες για το επόμενο έτος είχαν ως αποτέλεσμα την τέταρτη συνεχή μηνιαία υποχώρηση των επιπέδων απασχόλησης. Οι εταιρείες μείωσαν τον αριθμό του εργατικού δυναμικού, λόγω της ασθενοφούς ζήτησης και της περαιτέρω απότομης πτώσης των αδειοδοτούμενων εργασιών.

Ανάλογα είναι τα συμπεράσματα που προκύπτουν και από την έρευνα οικονομικής συγκυρίας του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ). Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία υποχώρησε τον Νοέμβριο στις 95,5 μονάδες από τις 95,9 μονάδες τον Οκτώβριο, απόρροια κυρίως των αρνητικών εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση και για τις νέες παραγγελίες και της υποχώρησης των θετικών εκτιμήσεων για τις εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

«Η ευρωπαϊκή βιομηχανία σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπη με μια πρωτοφανή υπέρσπουρη κρίση, με σοβαρές επιπτώσεις στο παραγωγικό δυναμικό, εξαιτίας του μη ανταγωνιστικού ενεργειακού κόστους φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και λόγω των προβλημάτων της πράσινης μετάβασης», τόνισε ο πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΕΒ Δημήτρης Παπαλεξόπουλος κατά την προχθεσινή συνεδρίαση του γενικού συμβουλίου του συνδέσμου η οποία έγινε παρουσία του υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κ. Σκρέκα. «Η πρόκληση σήμερα είναι να χειριστούμε ταυτόχρονα την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την ενεργειακή μετάβαση, χωρίς να πληγεί ανεπανόρθωτα η ανταγωνιστικότητα», πρόσθεσε.

ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ιδιωτική ετικέτα και εκπτώσεις επιλέγει το 84% των καταναλωτών

Το 29% αλλάζει σούπερ μάρκετ ανάλογα με τις προσφορές, δείχνει έρευνα του ΟΠΑ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Σε φανατικούς κυνηγούς προσφορών, είτε τα προϊόντα βρίσκονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» είτε υπό τα συνθήματα προγράμματα προωθητικών ενεργειών που διενεργούν οι προμηθευτές σε συνεργασία με τους λιανεμπόρους, έχουν μετατραπεί οι καταναλωτές σε μια προσπάθεια να εξοικονομήσουν χρήματα εν μέσω πληθωριστικής κρίσης. Αυτή, βεβαίως, δεν είναι η μοναδική συνήθεια που έχει ενταθεί τον τελευταίο χρόνο. Οι καταναλωτές προβαίνουν και σε άλλα μέτρα, από την αναβολή αγορών άλλων ειδών –όπως για παράδειγμα ρούχων και οικιακού εξοπλισμού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το υπόλοιπο λιανεμπόριο πλην των σούπερ μάρκετ – έως τη μείωση

Τα προϊόντα που μπήκαν στο «καλάθι του νοικοκυριού» εμφανίζουν αύξηση τζίρου 70% σε σύγκριση με την περίοδο πριν μπου.

της κατανάλωσης ρεύματος, με το κίνητρο εν προκειμένω να μην είναι η προστασία του πλανήτη, αλλά η αποφυγή «φουσκωμένων» λογαριασμών.

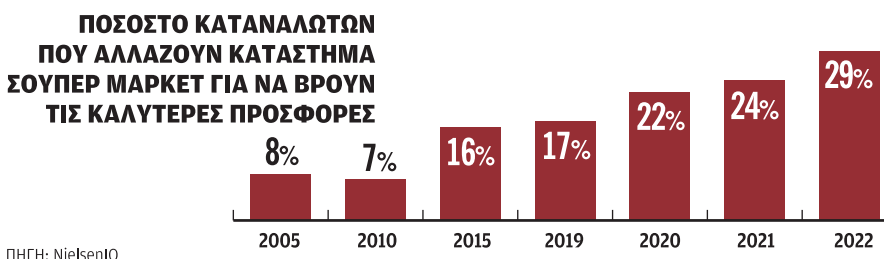
Σύμφωνα με έρευνα καταναλωτικών τάσεων που πραγματοποίησε το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και βασικά ευρήματά της παρουσίασε χθες ο καθηγητής Γιώργος Δουκίδης στο πλαίσιο του 13ου συνεδρίου του Ινστιτούτου Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ), κυριότερη «επιθετική» πρακτική των καταναλωτών (σε ποσοστό 84%) είναι να κυνηγούν περισσότερο τις προσφορές και τις εκπτώσεις. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο Βάιος Δημοσάργας, διευθυντής συμβούλου της NielsenIQ, το 29% των καταναλωτών στην Ελλάδα αλλάζει σούπερ μάρκετ αναλόγως των προ-

Τι κάνουν οι καταναλωτές για να εξοικονομήσουν χρήματα

ΠΗΓΗ: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - ELTRUN

ΠΗΓΗ: NielsenIQ

μπεριλαμβανομένης και της Lidl σε 23,6%, σύμφωνα με τα στοιχεία της NielsenIQ. Αρκετοί δε περιορίζονται στην άμυνα, με το 67% να δηλώνει ότι αγοράζει λιγότερα προϊόντα.

Στο δεκάμηνο του 2022 η μείωση του όγκου πωλήσεων στα σούπερ μάρκετ είναι 1,3%. Παρά τις παραπάνω πρακτικές που υιοθετούν τα νοικοκυριά, συχνά το διαθέσιμο εισόδημα δεν επαρκεί για την κάλυψη των εξόδων. «Η ελληνική οικογένεια ζοδεύει 25% πάνω από το εισόδημά της», υποστήριξε χθες ο κ. Δουκίδης στην «Καθημερινή», παρατηρώντας τελευταία τις αποταμιεύσεις, φθάνει στα όρια τις πιστωτικές κάρτες ή κυκλοφορεί αρκετό «μάυρο» χρήμα. Παρόμοια στοιχεία, σύμφωνα με όσα δήλωσε ο κ. Δουκίδης στην «Καθημερινή», παρατηρούνται τελευταία σε έρευνες καταναλωτικών τάσεων και στις ΗΠΑ, ενώ ο ίδιος επισήμανε την αύξηση του ποσοστού στο 25% από 10% πέρυσι.

Ένας άλλος λόγος που τα παραπάνω μέτρα που λαμβάνουν τα νοικοκυριά ίσως να αποβούν λιγότερο αποτελεσματικά από όσο προσδοκούν, είναι αυτό που θεωρείται δυστυχώς αξίωμα στην ελληνική αγορά, το «ό,τι ανεβαίνει δεν κατεβαίνει». Η απάντηση που έδωσε χθες ο γενικός γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή Σωτήρης Αναγνωστόπουλος ήταν τουλάχιστον αποκαρδιωτική: «Η οικονομική ιστορία έχει αποδείξει ότι οι τιμές δεν επιστρέφουν ποτέ στο σημείο από το οποίο ξεκίνησαν. Αυτό ονομάζεται στην οικονομική επιστήμη ακαμψία των τιμών προς τα κάτω. Μερικώς, όταν παρέλθει αυτή η κρίση και εξομαλυνθεί η κατάσταση στην Ουκρανία, κάτι που δεν φαίνεται πολύ σύντομα, θα έχουμε μια εξομάλυνση των τιμών και ένα κομμάτι των ανατιμήσεων θα υποχωρήσει σε χαμηλότερα επίπεδα. Δεν θα μπορέσουμε όμως ποτέ να φθάσουμε τα επίπεδα τιμών προ αυτής της κρίσης, του Ιουνίου 2021 δηλαδή, οπότε και ξεκίνησε ο κύκλος πληθωριστικών πιέσεων εξαιτίας του ανοίγματος της αγοράς μετά την COVID-19».

Το Παγκόσμιο Κύπελλο όπως δεν το έχετε ξαναδιαβάσει

ΤΟΜΟΣ Β' ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

Ανατέλλει η εποχή του Ντιέγκο Μαραντόνα, το Μουντιάλ γίνεται πραγματικά παγκόσμιο, εμφανίζεται ο Ρονάλντο και ο Ζιντάν, η μεγάλη Ισπανία, έρχεται το VAR και το πρώτο χειμωνιάτικο τουρνουά. Συναρπαστικές ιστορίες, συνεντεύξεις, μαρτυρίες.

➔ **11/12** ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Τα ραντεβού με επενδυτές των 30 τρισ. δολ. στο Λονδίνο

Τι συζήτησαν ελληνικές εισηγμένες με τα μεγαλύτερα funds του κόσμου

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Την προηγούμενη Κυριακή το βράδυ στο ιδιωτικό κλαμπ, στο ισόγειο, του κοσμοπολίτικου Hakkasan Mayfair στην Berkeley Square του Λονδίνου, συγκεντρώθηκαν συνολικά 100 άτομα, επικεφαλής ελληνικών εισηγμένων και ξένοι διαχειριστές κεφαλαίων. Παρά το γεγονός πως το κάλεσμα του ελληνικού χρηματιστηρίου συνέπεσε με την ώρα διεξαγωγής του ματς Ισπανίας - Γερμανίας, η προσέλευση ήταν αυξημένη. Έτσι ξεκίνησε η γνωριμία των μεγάλων ελληνικών ομίλων με νέους επενδυτές, αλλά και το γεύσιμο με γνώριμους από το παρελθόν επενδυτικούς οίκους.

Τα πηγαδάκια πολλά και οι συζητήσεις στρέφονταν γύρω από τον κίνδυνο διολίσθησης της παγκόσμιας οικονομίας σε ύφεση, τα αυξανόμενα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών, αλλά και τα σεναρία για τις ελληνικές εκλογές και τα πακέτα μετοχών των ελληνικών τραπεζών που κατέχει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Το κλίμα χαλαρό και παρά το αυστηρό dress code η διάθεση όλων ήταν καλή. Βοήθησε, βέβαια, σε αυτό και το χριστουγεννιάτικο κλίμα που επικρατεί ήδη στους δρόμους, στα γραφεία και στις βιτρίνες των καταστημάτων της βρετανικής πρωτεύουσας.

Το επόμενο πρωινό ξεκίνησε στο ειδικό για τέτοια events κτίριο στον αριθμό 25 της Cabot Square, στο Canary Wharf,

Το roadshow σε αριθμούς

96 θεσμικοί επενδυτές
30 τρισ. κεφάλαια υπό διαχείριση εκπροσωπήθηκαν
280 πρόσωπα-συμμετέχοντες στο φόρουμ
527 ραντεβού ελληνικών ομίλων με επενδυτές

Οι ελληνικές εταιρείες που ταξίδεψαν στο Λονδίνο

- ΑΔΜΗΕ
- Aegean
- Alpha Bank
- ΕΧΑΕ
- ΕΥΔΑΠ
- Autohellas
- Senergy
- Ελλάκτωρ
- ElvalHalcor
- Eurobank
- ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ
- ΟΠΑΠ
- ΟΤΕ
- HELLENIQ
- Intracom
- Intralot
- Lamda Development
- Motor Oil
- Mytilineos
- Εθνική Τράπεζα
- Τράπεζα Πειραιώς
- ΟΛΠ
- ΔΕΗ
- Sarantis
- ΤΕΡΝΑ ενεργειακή
- ΤΙΤΑΝ
- Viohalco
- ... και οι μη εισηγμένες
- Peoplecert
- Noval

προς την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, Γιώργο Σταθάκη και Γιάννη Μπλιό.

Συνολικά 96 διαφορετικοί διεθνείς θεσμικοί επενδυτές με κεφάλαια υπό διαχείριση της τάξης των 30 τρισκατομμυρίων δολαρίων, σύμφωνα με όσα μοιράστηκαν οι Βρετανοί που διοργάνωσαν την εκδήλωση, συμμετείχαν στις συζητήσεις με τον πρωθυπουργό, τον διευθυντή του οικονομικού γραφείου του, Αλέξη Πατέλη, αλλά και τους επικεφαλής των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, όπως βέβαια και τους επικεφαλής και κορυφαία στελέχη των υπολοίπων 20 και πλέον μεγάλων ελληνικών εισηγμένων. Σύμφωνα με τη Morgan, στο συνέδριο συμμετείχαν 280 ξένοι και Έλληνες επενδυτές, οι οποίοι πραγματοποίησαν 527 διαφορετικά κατ' ιδίαν ραντεβού με τις ελληνικές εισηγμένες.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στο επίκεντρο τα μερίσματα των τραπεζών και η ενέργεια

Συγκεντρώνοντας τις μαρτυρίες πολλών εκ των συμμετεχόντων ξεχωρίζει κανείς τα βασικά θέματα που τέθηκαν από τους ξένους προς την ελληνική πλευρά, επιχειρήσεις και κυβέρνηση. Κατ' αρχάς οι τράπεζες και ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού Αλέξης Πατέλης βομβαρδίστηκαν με ερωτήσεις περί ενδεχόμενου σχηματισμού νέων επισφραγιών, διανομής μερισμάτων (αφέθηκε να εννοηθεί πως το 2023 αυτό μπορεί να είναι εφικτό), προοπτικών κερδοφορίας και τον τρόπο με τον οποίον θα αποπενούνσει το ΤΧΣ από τις τράπεζες. Όπως και για το τι συμβαίνει με τα αραβικά κεφάλαια που θέλουν να αγοράσουν ποσοστό στην Εθνική Τράπεζα. Η κυβέρνηση δεν το άπλεκισε, εντάσσοντας το όμιλο στην ευρύτερη διαδικασία που έχει ξεκινήσει το ΤΧΣ με τους συμβούλους του. Ακόμη, ερωτήσεις τέθηκαν για τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας των εποπτικών κεφαλαίων των τραπεζών και την απεξάρτηση από την αναβαλλόμενη φορολογία. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στον τομέα της ενέργειας, τόσο όσον αφορά τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές όσο και αναφορικά με τις διεθνείς συμμαχίες για ένταξη στα ενεργειακά δίκτυα και τα πεδία εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Λόγος έγινε από την ελληνική πλευρά και για την καλή κατάσταση στην οποία βρίσκεται πλέον η ΔΕΗ και μπορεί έτσι να αποτελέσει έναν δυναμικό στρατηγικό βραχίονα της χώρας. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης και ο Αλέξης Πατέλης ρωτήθηκαν και για τις προτεραιότητες της κυβέρνησης, για να λάβουν την απάντηση που περιέλαβε τη σημασία που αποδίδεται στην εκπαίδευση, στην υγεία, στη δικαιοσύνη, στην κεφαλαιαγορά, στη διευκόλυνση επενδύσεων και τη γενικότερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

Τι συζητήθηκε λοιπόν τη Δευτέρα και την Τρίτη στην Cabot Square και τι το βράδυ της Δευτέρας στο δείπνο που παρέθεσε η Morgan στο ξεχωριστό The Arts Club του Mayfair; Φυσικά και το θέμα των εκλογών ήταν κυρίαρχο σχεδόν σε όλες τις συζητήσεις. Ερωτήθηκε σχετικά και ο πρωθυπουργός ο οποίος δήλωσε μεταξύ άλλων αισιόδοξος «ότι θα συγκροτηθούμε αυτοδύναμη κυβέρνηση και μετά τις εκλογές αναμένω μια νέα έκρηξη επενδύσεων, διότι θα έχουμε τέσσερα χρόνια μπροστά μας». Διαβεβαίωσε επίσης ότι δεν θα πρέπει το ενδεχόμενο διπλών εκλογών να ανησυχήσει τους επενδυτές. «Διότι οι δεύτερες κάλπες θα σπηθούν πολύ γρήγορα, μετά τις πρώτες. Θα μεσολαβήσει διάστημα εβδομάδων - όχι μηνών - ίσως τριών, πέντε, έξι εβδομάδες προσα-

ρινής κυβέρνησης ανάμεσα στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις». Πράγματι, μιλώντας με ανθρώπους που συμμετείχαν και στα κατ' ιδίαν ραντεβού, αντιλαμβάνεται κανείς πως δεν υπάρχει ιδιαίτερη νευρική κατάσταση για την Ελλάδα σε σχέση με άλλες εκλογικές αναμετρήσεις και ότι τούτη τη φορά οι επενδυτές απλώς θέλουν να μην υπάρχει παρατεταμένη περίοδος χωρίς κυβέρνηση. Βλέπουν τις δημοσκοπήσεις και εκτιμούν πως σε κάθε περίπτωση κεντρικός κορμός της κυβέρνησης θα είναι η Νέα Δημοκρατία, αναφέρει στην «Κ» διαχειριστής ξένου οίκου που συμμετείχε σε πολλές από τις συζητήσεις. Σε αυτή τη γραμμή κινήθηκαν άλλωστε και οι περισσότεροι από τους Έλληνες συμμετέχοντες, που ερωτήθηκαν επανειλημμένως επί αυτού.

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΖΟΝ ΠΑΤΡΙΚ ΣΑΝΛΕΪ

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Σκηνοθεσία: ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΑΟΥΖΟΣ

Η αθωότητα είναι αρετή μόνο σ' έναν κόσμο όπου δεν υπάρχει το Κακό.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Θέατρο ΘΟΚ, Κεντρική Σκηνή
Αίθουσα Εύης Γαβριηλίδης
κάθε Παρασκευή, Σάββατο στις 20:30 και Κυριακή στις 18:00

ΠΑΦΟΣ
Μαρκίδειο Θέατρο
Τετάρτη 30 Νοεμβρίου 2022 στις 20:30

ΥΠΕΡΤΙΤΛΙΣΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
9 Δεκεμβρίου 2022 (ελληνικά)
16 Δεκεμβρίου 2022 (αγγλικά και τουρκικά)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
Ηλεκτρονικά στη σελίδα www.thoc.org.cy
Ταμείο Θεάτρου ΘΟΚ, τηλ. 77772717 (Τρίτη-Κυριακή 10:00-13:30 & 16:00-18:00)

ΛΕΜΕΣΟΣ: Ηλεκτρονικά στη σελίδα www.rialto.com.cy
Ταμείο Θεάτρου Ριάλτο, τηλ. 77777745

ΛΑΡΝΑΚΑ
Δημοτικό Θέατρο «Γεώργιος Λυκούργος»
Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου 2022 στις 20:30

ΛΕΜΕΣΟΣ
Θέατρο Ριάλτο
Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου 2022 στις 20:30

ΛΕΜΕΣΟΣ
21 Δεκεμβρίου 2022 (αγγλικά και τουρκικά)

Χριστουγεννιάτικο Χωριό

Επίδραση 2022

9-11 Δεκεμβρίου
Πλατεία Ελευθερίας, Επισκοπή

Παρασκευή, 9 Δεκεμβρίου
18:00 - 22:00

Σάββατο & Κυριακή, 10-11 Δεκεμβρίου
10:00 - 22:00

ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ

11 Δεκεμβρίου, 19:30

Προώληση εισιτηρίων συναυλίας: €12 ενήλικες | €8 μαθητές | Δωρεάν κάτω των 12 ετών
Μέρος των καθαρών εσόδων θα διατεθεί για τη στήριξη του Συνδέσμου "Μωρά-Θαύματα"

Μέγα Χορηγός

Exclusive Capital Prime

Χορηγός Επικοινωνίας

BREINROCK

Υποστηρικτές

Πρώτο βήμα για τη θεραπεία του Αλτσχάιμερ

Το σκεύασμα Lecanemab περιορίζει την έκπτωση των γνωσιακών δεξιοτήτων κατά 27%, επιβραδύνοντας την εξέλιξη της νόσου

Αισιοδοξία για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των εκατομμυρίων πασχόντων από Αλτσχάιμερ σε όλο τον κόσμο γέννησε η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της κλινικής μελέτης φάσης 3 του Lecanemab, ενός νέου σκευάσματος κατά της εκφυλιστικής νόσου του εγκεφάλου, στην επιθεώρηση The New England Journal of Medicine. Το νέο φάρμακο, που αναπτύχθηκε από την ιαπωνική φαρμακοβιομηχανία Eisai και την αμερικανική Biogen, περιόρισε την έκπτωση των γνωσιακών δεξιοτήτων των ασθενών κατά 27% εντός 18 μηνών, επιβραδύνοντας την εξέλιξη της νόσου. Ο Ρομπ Χάουαρντ, καθηγητής Γηριατρικής Ψυχιατρικής στο University College του Λονδίνου, δήλωσε χαρακτηριστικά ότι τα «αποτελέσματα είναι θαυμάσια και ελπιδοφόρα», προσθέτοντας ότι «η ημέρα είναι ιστορική. Επιτέλους δείξαμε ότι αυτή η φρικτή αρρώστια μπορεί να ελεγχθεί και κάποια στιγμή να νικηθεί».

Το Lecanemab είναι ένα μονοκλωνικό αντίσωμα, το οποίο χορηγείται ενδοφλεβίως δύο φορές τον μήνα και στοχεύει κατά της αμιλοειδούς πρωτεΐνης, οι πλάκες της οποίας στον εγκέφαλο συσσωρεύονται στην «υπογραφή» της νόσου. Το μονοκλωνικό αντίσωμα «διατύσσεται» το ανοσοποιητικό σύστημα να τις εξαλείψει.

Κλινικές μελέτες

Δεκάδες κλινικές μελέτες φαρμάκων που περιορίζουν τις συγκεντρώσεις της τοξικής πρωτεΐνης δεν κατέδειξαν με βεβαιότητα κατά πόσον ο «καθαρισμός του εγκεφάλου» από τις πρωτεϊνικές πλάκες αποκαθιστά τις διαγνωστικές δεξιότητες και τη μνήμη των αρρώστων. Η κλινική μελέτη του Lecanemab, ωστόσο, είναι η πρώτη που υποδεικνύει ότι αυτή η προσέγγιση μπορεί, πράγματι, να κάνει τη διαφορά στην ποιότητα ζωής των ασθενών, διατηρώντας τους ανεξαρτητούς και αυτοεξυπηρετούμενους επί μεγαλύτερο χρόνο.

Πολλοί επιστήμονες, ωστόσο, είναι επιφυλακτικοί προειδοποιώ-

ντας για τους περιορισμούς της νέας θεραπείας, όπως παραδείγματός χάριν ότι είναι αποτελεσματική μόνον εφόσον χορηγηθεί στα πρώτα στάδια της νόσου. Αυτό σημαίνει ότι για να είναι ευρέως επωφελής η νέα θεραπεία θα πρέπει να καταγραφεί μια πραγματική επανάσταση στις μεθόδους διάγνωσης της νόσου, ίσως ακόμα και πριν από την εμφάνιση των πρώτων συμπτωμάτων.

Συμμετείχαν 1.795 ασθενείς

Στην κλινική μελέτη συμμετείχαν 1.795 ασθενείς στα πρώτα στάδια της εκφυλιστικής νόσου του εγκεφάλου. Όπως επισημαίνουν οι ειδικοί που έχουν γνώση της μελέτης, το Lecanemab δεν πρέπει να θεωρηθεί «θαυματουργό», καθώς η ασθένεια εξακολούθησε, παρά την αγωγή, να στερεί από τους εθελοντές τις διανοητικές τους ικανότητες, όμως η εξέλιξη της νόσου επιβραδύνθηκε και η ραγδαία επιδείνωση απετράπη.

Τα δεδομένα της μελέτης έχουν κατατεθεί στον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ, που αναμένεται να αποφασίσει αν θα δώσει το πράσινο φως για την ευρύτερη χρήση του μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Οι δύο παρασκευαστές του (Eisai και Biogen) θα καταθέσουν παρόμοια αιτήματα και στους ελεγκτικούς φορείς άλλων χωρών. Δύο ερωτήματα απασχολούν σήμερα την επιστημονική κοινότητα: Κατά πόσον είναι ασφαλής η χορήγηση του Lecanemab, αλλά και κατά πόσον η επιβράδυνση της έκπτωσης των γνωσιακών ικανοτήτων που προσφέρει η χορήγηση του μπορεί πράγματι να έχει πρακτικά αποτελέσματα στην καθημερινότητα των ασθενών και των φροντιστών τους.

Θέμα ασφάλειας

Για το πρώτο ερώτημα οι ειδικοί –με βάση τα δεδομένα που δημοσιοποιήθηκαν– είναι επιφυλακτικοί, καθώς κατά τη διάρκεια της κλινικής μελέτης καταγράφηκαν σοβαρές παρενέργειες.

55

εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από Αλτσχάιμερ σε όλο τον κόσμο. Το 2030 ο αριθμός των ασθενών αναμένεται να φτάσει τα 78 εκατομμύρια.

3

δευτερόλεπτα είναι ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ κάθε διάγνωσης ενός ατόμου με άνοια στον κόσμο. Σης ΗΠΑ, ανά 65 δευτερόλεπτα γίνεται μία νέα διάγνωση.

7n

απία θανάτου συνιστά το Αλτσχάιμερ παγκοσμίως, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Οι θάνατοι θα αυξηθούν κατακόρυφα εφόσον δεν υπάρξει σημαντική επιστημονική πρόοδος στην αντιμετώπισή του.

65%

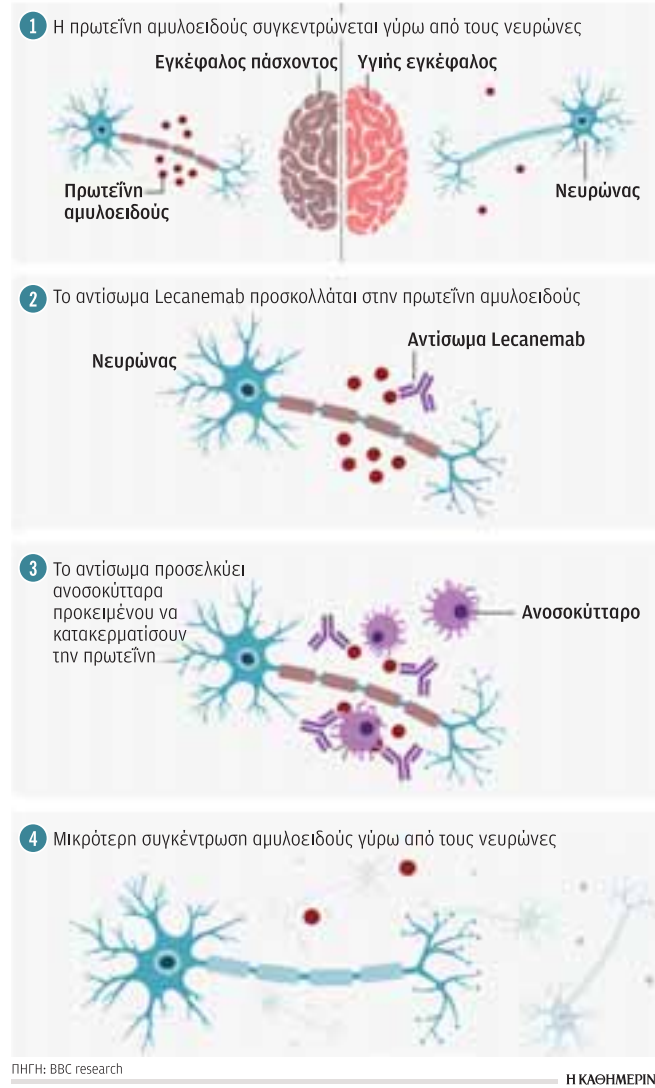
των νεκρών από Αλτσχάιμερ είναι γυναίκες, γεγονός που αποδίδεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ των οποίων και το μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής τους. Γενικά οι γυναίκες έχουν διπλάσιες πιθανότητες να νοσήσουν από Αλτσχάιμερ αλλά και να ζήσουν περισσότερα χρόνια, συγκριτικά με τους άνδρες, μετά τη διάγνωση.

1 τρισ.

δολάρια παγκοσμίως εκτιμάται το κόστος για τους νοσούντες με Αλτσχάιμερ. Το 2017, ενδεικτικά, ξεπέρασε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν του Πακιστάν, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα.

Πώς ακριβώς λειτουργεί το Lecanemab κατά του Αλτσχάιμερ

PHF/H: BBC research

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι παρασκευάστριες του σκευάσματος, εξάλλου, παραδέχονται ότι κάποιοι από τους εθελοντές εμφάνισαν εγκεφαλικό οίδημα (13% των εθελοντών) και αιμορραγική διάθεση (17%), παρενέργειες οι οποίες καταγράφονται συχνά σε όλα τα σκευάσματα που στοχεύουν κατά των πλακών β' αμιλοειδούς. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 7% των εθελοντών αναγκάστηκε να αποσυρθεί από τη μελέτη εξαιτίας των παρενεργειών του σκευάσματος.

Επίσης, μια 65χρονη γυναίκα και ένας άνδρας 87 ετών απεβίωσαν κατά τη διάρκεια της δοκιμής. Αμφότεροι έπασχαν από πολλά υποκείμενα νοσήματα. Η εκπρόσωπος Τύπου της Eisai αναφερόμενη στους δύο θανάτους υπογράμμισε ότι δεν σχετίζονται με το Lecanemab. Οι επιστήμονες, πάντως, τονίζουν ότι πρέπει να γίνουν περαιτέρω έρευνες για την ασφάλεια του σκευάσματος.

Ποιότητα ζωής

Όσον αφορά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής που μπορεί να χαρίσει το φάρμακο, οι ειδικοί κάνουν έναν απλό υπολογισμό: Όπως εκτιμούνται χρειάζονται περίπου έξι χρόνια μετά την εμφάνιση των πρώτων συμπτωμάτων της νόσου για να χάσει ο ασθενής την ικανότητα να διαβίει ανεξάρτητος.

Η επιβράδυνση της εξέλιξης της κατά περίπου 25% σημαίνει περίπου άλλους 19 μήνες ανεξάρτητης ζωής, κάτι το οποίο είναι αναμφίβολα σημαντικό. Επίσης υπογραμμίζουν ότι η δράση του φαρμάκου μπορεί να είναι ακόμα πιο ευεργετική μετά τους 18 μήνες που διήρκεσε η κλινική μελέτη.

Όπως σημειώνει ο καθηγητής Τζον Χάρντι του Βρετανικού Ερευνητικού Ινστιτούτου Άνοιας του Λονδίνου, το Lecanemab «είναι το τέλος της αρχής ενός πολέμου που πρέπει απαραίτητα να νικηθεί. Είναι το πρώτο βήμα πάνω στο οποίο μελλοντικά θα δημιουργήσουμε άλλα φάρμακα, μέχρις ότου αποκτήσουμε πραγματικά θαυματουργές θεραπείες για την αντιμετώπιση του Αλτσχάιμερ».

Διαφορετική προσέγγιση

Οι ειδικοί επιστήμονες που παρακολουθούν τη μεθοδολογία με την οποία οι φαρμακοβιομηχανίες προσπαθούν να αντιμετωπίσουν το Αλτσχάιμερ επισημαίνουν ότι μέχρι στιγμής όλες οι προσπάθειες σχεδιασμού νέων φαρμάκων στρέφονται αποκλειστικά κατά των πλακών της πρωτεΐνης βήτα αμιλοειδούς, που δεν είναι παρά ένας παράγοντας μιας εξαιρετικά πολύπλοκης ασθένειας. Στην εμφάνιση της νευροεκφυλιστικής νόσου διαδραματίζουν ρόλο και άλλοι παράγοντες, όπως το ανοσοποιητικό σύστημα, η φλεγμονή, αλλά και μία άλλη τοξική πρωτεΐνη, η Ταυ (Tau), η οποία εντοπίζεται ακριβώς στα σημεία που πεθαίνουν τα κύτταρα του εγκεφάλου των ασθενών. Η καθηγήτρια Τάρα Σπάρ Τζόουνς, επικεφαλής του Κέντρου Ανακαλύψεων Επιστημών Εγκεφάλου του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου, εκτιμά ότι η πρωτεΐνη Ταυ είναι «κατά πάσα πιθανότητα» ο ιδανικός στόχος εναντίον του οποίου πρέπει να δρουν τα φάρμακα που θέλουν να θεραπεύσουν το Αλτσχάιμερ. Ωστόσο, όπως τόνισε μιλώντας στο BBC, κάθε μικρό βήμα στην αντιμετώπιση της νόσου «είναι θαυμάσιο, διότι αποκτάμε σταδιακά πληρέστερη κατανόηση των μηχανισμών της νευροεκφυλιστικής ασθένειας». Η καθηγήτρια εξέφρασε επίσης την πεποίθησή ότι «μέσα στην επομένη δεκαετία θα διαθετούμε στη φαρμακευτική μας φαρτέρα κάτι που πραγματικά θα κάνει τη διαφορά στη ζωή και στην καθημερινότητα των ασθενών και των οικογενειών τους».

105 - 16 Δεκεμβρίου

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΩΡΩΝ

#ΔΩΡΟΑΓΑΠΗΣ

Για λιγότερο τυχερά παιδιά

Χάρισε χαμόγελα προσφέροντας ένα Χριστουγεννιάτικο δώρο!

Μαζεύουμε Χριστουγεννιάτικα δώρα, ρουχισμό και είδη πρώτης ανάγκης, γιατί αυτές τις γιορτές κανένα παιδί δεν πρέπει να μείνει χωρίς τα απαραίτητα!

Όλα τα δώρα πρέπει να είναι καινούργια και τυλιγμένα.

Σε κάθε δώρο πρέπει να αναγράφεται το φύλο και ηλικία του παιδιού στο οποίο απευθύνεται.

Σημεία Συλλογής στα κέντρα εξυπηρέτησης KRONOS EXPRESS

- Λευκωσία: ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ 1, Αγ. Αντώνιος ΔΙΟΡΓΩ 6, Δάμ
- Λεμεσός: ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΙΟΥ 5, Αγ. Αθανάσιος
- Λάρνακα: ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΟΔΚΑΤΗ 2 & ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ
- Πάφος: ΑΓΑΠΗΘΕΩΡΟΣ 54

Powered by

77.777.808

KRONOS express

HUG & CARE

HOPE For Children

LOVE 100.7 FM

Διοργανωτής

ForTe PR

17 & 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Χριστούγεννα στη ΣΤΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ

“Ας μοιραστούμε τη μαγεία!”

Παρουσιάζουν οι κάρτες Mastercard® της Ελληνικής Τράπεζας

HELLENIC BANK

Χορηγοί

ecomm bx

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

cyta

Υποστηρικτές

BOTTEGA

Χορηγοί επικοινωνίας

wizguide

Με τη Στήριξη

Αίλιος Λεωνόπουλος Νίκος Μπαλαμάνης

Καταστηματαρχών της Οδού Στασικράτους

Στο πανεπιστήμιο Αογιάμα Γκακουίν πραγματοποιείται ο πιο διάσημος διαγωνισμός ομορφιάς εδώ και μισόν αιώνα. Νεαρές φοιτήτριες - φιναλίστ βρίσκονται σε πυρετώδεις προετοιμασίες για τις «Εξετάσεις» που θα κρίνουν το μέλλον τους και, φυσικά, δεν είναι γραπτές.

Καλλιστεία για τις φοιτήτριες

Στα ιαπωνικά πανεπιστήμια το κάλλος συχνά υπερσχίζει το πνεύματος

Των **ΜΟΤΟΚΟ ΡΙΤΣ**
και **ΧΙΚΑΡΙ ΧΙΝΤΑ**

Τα ιαπωνικά πανεπιστήμια, ακόμη και τα πιο φημισμένα, όπως αυτό του Τόκιο και το πανεπιστήμιο Κεϊό, όπου φοιτά η μελλοντική οικονομική και πολιτική ελίτ της χώρας, αναπτύσσουν από ετών μια εξαιρετικά δημοφιλή δραστηριότητα: διοργάνωση καλλιστείας για φοιτήτριες αλλά και φοιτητές.

Αυτό που τα κάνει διαφορετικά από τους συνηθισμένους διαγωνισμούς ομορφιάς είναι ότι υποστηρίζονται από τις φοιτητικές οργανώσεις και πραγματοποιούνται σε ιδρύματα που διακρίνουνται η δέσμευσή τους στις πνευματικές αρχές και στην προετοιμασία για την επαγγελματική σταδιοδρομία.

Οι νικήτριες καταφέρνουν να κερδίσουν χιλιάδες ακολούθους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και πλούσιες εταιρικές χορηγίες. Στην πραγματικότητα, μέσα από αυτές τις εκδηλώσεις, επιλέγονται οι μελλοντικές τηλεοπτικές παρουσιάστριες, αλλά και νεαρές γυναίκες με άλλα ταλέντα. Σε κάποιους από τους διαγωνισμούς ομορφιάς συμμετέχουν και αγόρια, όμως τα γυναικεία καλλιστεία είναι αυτά που προσελκύουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Ο Τασούκου Ιτο, επικεφαλής του πρακτορείου ταλέντων Fututachi Project, παραδέχεται ότι οι πανεπιστημιακοί διαγωνισμοί ομορφιάς είναι η καλύτερη δεξαμενή νέων ταλέντων για την εταιρεία του. «Πρόκειται για ένα σημείο όπου ήδη βρίσκονται συγκεντρωμένες χαριτωμένες και όμορφες νέες γυναίκες. Δεν χρειάζεται να τις αναζητούμε αλλού», λέει. Η ομορφιά, άλλωστε, στην Ιαπωνία είναι πολύ σαφέστερα καθορισμένη από ό,τι στη Δύση. Οι γυναίκες, με κορπίστικα χαρακτηριστικά, λιπόσαρκο σώμα και στρογγυλά μάτια επιλέγονται για τηλεοπτικές σειρές, μουσικά συγκροτήματα, διαφημίσεις ή γίνονται πρότυπα για κινούμενα σχέδια. Στα πανεπιστημιακά καλλιστεία συχνά οι θεατές ψη-

Οι διαγωνισμοί ομορφιάς στα εκπαιδευτικά ιδρύματα αντανακλούν μια κοινωνία που κρίνει τις γυναίκες από την εμφάνιση, διακρινόντας τα στερεότυπα.

φίζουν για το κορίτσι που θεωρούν ότι εκπροσωπεί το ιδανικό της ομορφιάς.

Αυτοί οι διαγωνισμοί δεν είναι προϊόν των τελευταίων ετών. Στο πανεπιστήμιο Αογιάμα Γκακουίν πραγματοποιείται ο πιο διάσημος διαγωνισμός εδώ και μισόν αιώνα.

Πριν από μια διετία, ένα βίντεο από τα καλλιστεία του πανεπιστημίου απεικόνιζε τις έξι φιναλίστ και έθετε στους θεατές το ερώτημα: «Με ποιο κορίτσι θα βγαίνατε ραντεβού;». Οι γυναίκες δεν έλεγαν λέξη, απλώς έτρωγαν το παγωτό τους, αθλούνταν στο πάρκο, ψώνιζαν ή έπαιζαν ηλεκτρονικά, κοιτώντας πάντα, με ρομαντική διάθεση, τον φακό. Τα τελευταία χρόνια, φοιτητές και ακαδημαϊκοί αμφισβητούν τον λόγο ύπαρξης αυτών των διαγωνισμών, επισμαίνοντας

ότι επιβάλλουν και διαιωνίζουν τα στερεότυπα και ότι δεν έχουν καμία σχέση με τις αξίες που πρέπει να προκρίνει ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ο Χάρι Μπινγκ Σιν, καθηγητής Νομικής στο πανεπιστήμιο Αογιάμα Γκακουίν και επικεφαλής του Ερευνητικού Κέντρου για τα Φύλα, δεν μασάει τα λόγια του. «Πιστεύω ότι διαγωνισμοί ομορφιάς μεταξύ των φοιτητών είναι απλώς εξοργιστικός. Προωθεί τη φυσική εμφάνιση και την εμπροθυματοποίηση νεαρών γυναικών στην ιαπωνική κοινωνία, όπου αυτά ακριβώς τα πολιτισμικά ήθη και οι αξίες κυριαρχούν. Όλος ο πανεπιστημιακός πολιτισμός έχει μολυνθεί». Πριν από ένα χρόνο, το πανεπιστήμιο καθήρησε τα καλλιστεία και ίδρυσε το ερευνητικό κέντρο προκειμένου να «αντικατασταθεί η α-

ντίληψη για τα έμφυλα στερεότυπα», ανέφερε σε ανακοίνωσή του.

Σεξουαλική παρενόχληση

Στο πανεπιστήμιο Κεϊό, επίσης, οι άνδρες διοργανώτες των καλλιστειών καταγγέλλθηκαν για σεξουαλική παρενόχληση μιας διαγωνιζόμενης. Παρόμοια καταγγελία έκανε και η νικήτρια των καλλιστειών του Πανεπιστημίου του Τόκιο το 2020. Τέλος, κάποια εκπαιδευτικά ιδρύματα λαμβάνοντας αποστάσεις από τους διαγωνισμούς ομορφιάς, διοργανώνουν παρόμοιες εκδηλώσεις με περισσότερο κοινωνικό περιεχόμενο. Αυτοί οι διαγωνισμοί επικεντρώνονται περισσότερο στην προωπρόντση των διαγωνιζόμενων και στις θέσεις τους πάνω στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας.

Οι Αμερικανοί της γενιάς X γερνούν και μένουν μόνοι

Των **ΝΤΑΝΑ ΓΚΟΛΑΝΤΖΑΪΝ**
και **ΡΟΜΠΕΡΤ ΓΚΕΜΠΕΛΟΦ**

Ο αριθμός των μονομελών νοικοκυριών στις ΗΠΑ το 1960 ανερχόταν στο 13%. Σήμερα προσεγγίζει το 30%. Περίπου 26 εκατομμύρια Αμερικανοί ζουν σήμερα μόνοι, ενώ το 2000 δεν ξεπερνούσαν τα 15 εκατομμύρια. Παρότι η μοναχική διαβίωση ήταν συνήθως χαρακτηριστικό των μεγαλύτερων σε ηλικία, τα σκίπτρα πλέον έχουν πάρει οι νεότερες γενιές, παιδιά που γεννήθηκαν μεταξύ 1946 και 1964 (μπέμπη μπουμέρ) και η γενιά X, όσοι γεννήθηκαν από το 1965 έως το 1980.

Ένας παράγοντας που οδηγεί στη μοναχική διαβίωση είναι η αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τον γάμο και το φύλο. Οι μεγαλύτεροι των 50 ετών που διαβιώνουν μόνοι είναι συχνότερα, συγκριτικά με το παρελθόν, διαζευγμένοι ή άγαμοι. Στις γυναίκες, επίσης, δόθηκαν τα τελευταία χρόνια περισσότερες ευκαιρίες για να εξελιχθούν επαγγελματικά, να αποκτήσουν ακίνητη περιουσία και να είναι οικονομικά ανεξάρτητες. Δεν είναι τυχαίο ότι το 60% εκείνων που μένουν μόνοι είναι γυναίκες.

Παρότι οι έρευνες έχουν δείξει ότι οι 50άρηδες και 60άρηδες που ζουν μόνοι ευημερούν, ταυτόχρονα αποδεικνύουν ότι εκείνοι που γερνούν μόνοι έχουν χειρότερη ψυχική και σωματική υγεία και μικρότερο προσδόκιμο ζωής. Ένα άλλο σημαντικό δημογραφικό ερώτημα που γεννιέται η νέα τάση της μοναχικής διαβίωσης είναι με ποιον τρόπο θα παρασχεθεί τις επόμενες δεκαετίες η αναγκαία φροντίδα στους πιο ηλικιωμένους, τη στιγμή που ο ένας στους έξι δεν έχει παιδιά.

Το γεγονός ότι τα παιδιά της γενιάς X είδαν τους γονείς τους να γερνούν

τα επηρέασε βαθιά και πλέον αμφισβητούν το κατά πόσον μπορούν να βρουν τους ίδιους πυλώνες στήριξης που είχαν οι γονείς τους: μακρά έγγαμη συμβίωση, συντάξεις, ακίνητα των οποίων η αξία αυξήθηκε κάθεται. Γι' αυτό τα μέλη της συγκεκριμένης γενιάς που ζουν μόνοι έχουν ήδη αρχίσει να δοκιμάζουν άλλες προσεγγίσεις για τα γηρατεία τους, όπως η συλλογική συμβίωση, δηλαδή καταστάσεις που έχουν ήδη βιώσει στα φοιτητικά τους χρόνια. Όπως λέει ο γραφίστας Πάτρικ Μακ Κομπ, 56 ετών, «με τους φίλους μου συζητάμε συχνά για θέματα σχετικά με

Οι άνω των 50 που διαβιώνουν μόνοι έχουν ήδη αρχίσει να δοκιμάζουν άλλες προσεγγίσεις για τα γηρατεία τους, όπως η συλλογική συμβίωση.

το τέλος της ζωής μας και θέλουμε να ζήσουμε όλοι μαζί. Το να είσαι μόνος στο τέλος δεν είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί, αλλά θα ήθελα να έχω άλλους γύρω μου».

Ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι πιο μεγάλοι σε ηλικία που ζουν μόνοι είναι ότι έχουν μεγάλες κατοικίες με πολλούς χώρους, κάτι που δεν συμβαίνει λόγω επιλογής, όσο λόγω έλλειψης μικρότερων οικιστικών οικοδομών. Η συντήρηση, μάλιστα, παλιών οικοδομών είναι μια πρόκληση, ενώ η αξία των μεγάλων ακινήτων έχει πέσει, γεγονός που εγκλωβίζει τους ενοίκους, καθώς ακόμα κι αν πουλήσουν δεν λαμβάνουν αρκετά χρήματα ώστε να ζήσουν τα υπόλοιπα χρόνια τους αξιοπρεπώς.

Περίπου 26 εκατομμύρια Αμερικανοί ζουν σήμερα μόνοι, ενώ το 2000 δεν ξεπερνούσαν τα 15 εκατομμύρια, και το 60% είναι γυναίκες.

Η Eurorol εξάρθρωσε υπερκαρτέλ κοκαΐνης

ΝΤΟΥΜΠΑΪ. «Υπερκαρτέλ» κοκαΐνης εξάρθρωσε η Eurorol σε συνεργασία με τις δικαστικές αρχές σε Βέλγιο, Γαλλία, Ολλανδία και Ισπανία, σε συντονισμένη επιχείρηση που οδήγησε στην κατάσχεση 30 τόνων κοκαΐνης και στη σύλληψη δεκάδων μελών και ηγετικών στελεχών της εγκληματικής οργάνωσης.

Οι συλληφθέντες διοχέτευαν κοκαΐνη από τη Λατινική Αμερική στις αγορές της Βόρειας Ευρώπης μέσω των λιμανιών του Ρότερνταμ και της Αμβέρσας. «Οι συλληφθέντες είχαν τον έλεγχο του ενός τρίτου της αγοράς κοκαΐνης στην Ευρώπη», ανέφερε η ανακοίνωση της ευρωπαϊκής αστυνομικής υπηρεσίας.

Η αστυνομία του Ντουμπάϊ συνέλαβε έξι κορυφαία στελέχη του καρτέλ στο κρατίδιο του Κόλπου. Οι συλληφθείς κατέστησαν δυνατές χάρη στην περυσινή παγίδευση και αποκρυπτογράφηση των επικοινωνιών των δραστών. Η αστυνομία ανέλαβε πέρυσι, κατόπιν απόφασης της καναδικής Δικαιοσύνης, τον έλεγχο της εφαρμογής ανταλλαγής κρυπτογραφημένων μηνυμάτων SKY ECC, αποκτώντας καλή εικόνα των δραστηριοτήτων της διεθνούς συμμορίας. Οι ολλανδικές αρχές ανακοίνωσαν ότι ο ένας από τους συλληφθέντες είναι 37χρονος Ολλανδομαροκινός, υπεύθυνος για την εισαγωγή χιλιάδων κιλών κοκαΐνης

στην Ολλανδία το 2020 και το 2021. Ο δεύτερος συλληφθείς είναι 40χρονος Ολλανδοβόσνιος. «Ο ένας από τους δύο Ολλανδούς υπόπτους είναι μεγάλος ψάρι», είπε χαρακτηριστικά η ηγετική ομάδα της Eurorol στο γαλλικό πρακτορείο ειδήσεων. Οι Ολλανδοί συλληφθέντες ανήκουν στη συμμορία του Ρεντουάν Ταγκί, επικεφαλής γιγάντιου δικτύου διακίνησης κοκαΐνης

Υπεύθυνο για την εισαγωγή του ενός τρίτου της ουσίας στην Ευρώπη. Επιτυχία η σύλληψη των επικεφαλής του δικτύου.

στο Αμστερνταμ. Ο Ταγκί συνελήφθη το 2019 στο Ντουμπάϊ και εκδόθηκε στην Ολλανδία, όπου παραμένει προφυλακισμένος, κατηγορούμενος μεταξύ άλλων για ανθρωποκτονία. Η Eurorol θεωρεί ότι η σύλληψη στο Ντουμπάϊ του Βρετανού υπηκόου επικεφαλής του «υπερκαρτέλ», τα στοιχεία του οποίου δεν έγιναν γνωστά, αλλά και του υπηκόου Παναμά «συνδέσμου» της συμμορίας με τους παραγωγούς στην Κολομβία, σηματοδοτεί την οριστική εξάρθρωση της οργάνωσης.

REUTERS

Τα lockdowns γέρασαν πρόωρα τους εφήβους

Σημάδια πρόωρης γήρανης καταγράφονται στον εγκέφαλο των εφήβων που βίωσαν τα μακροχρόνια lockdowns των περασμένων ετών. Ειδικότερα, Αμερικανοί ερευνητές συνέκριναν τις μαγνητικές τομογραφίες εγκεφάλων 81 εφήβων στις ΗΠΑ που έγιναν κατά την περίοδο μεταξύ Νοεμβρίου 2016 και Νοεμβρίου 2019, με αυτές 82 άλλων συνομηλίκων τους που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ

Η διαφορά της ηλικίας του εγκεφάλου με τη χρονολογική ηλικία προσέγγιζε τα τρία χρόνια.

Οκτωβρίου 2020 και Μαρτίου 2022, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αλλά και μετά την άρση των «απαγορευτικών».

Οι ερευνητές συνυπολόγισαν παράγοντες, όπως το φύλο και την ηλικία, σε 64 εθελοντές κάθε ομάδας και διαπίστωσαν ότι οι φυσικές μεταβολές του εγκεφάλου που συντελούνται κατά την εφηβεία, όπως η λεπτινωση του φλοιού και η ανάπτυξη του υποκάμπου και της αμυγδαλής, ήταν μεγαλύτερες στην ομάδα που εξετάστηκε μετά τα πανδημικά lockdowns. Η πανδημία, λοιπόν, επιτάχυνε τις φυσιολογικές διαδικασίες και οι εγκεφαλοί των παιδιών γέρασαν τα-

Τα παιδιά που εξετάστηκαν μετά τα lockdowns ανέφεραν περισσότερα ψυχολογικά προβλήματα, όπως βαρύτερα συμπτώματα άγχους και κατάθλιψης και εσωτερική ενοχή των προβλημάτων τους.

χύτερα από το αναμενόμενο. Η διαφορά της ηλικίας του εγκεφάλου με τη χρονολογική ηλικία προσέγγιζε τα τρία χρόνια, κάτι αναπάντεχο, δεδομένου ότι τα lockdowns διήρκεσαν πολύ λιγότερο,

υπογραμμίζει ο Ιαν Γκότλιμπ, καθηγητής Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ, που υπογράφει τη μελέτη η οποία δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση «Biological Psychiatry: Global Open

Science». Οι εθελοντές, που προέρχονταν από περιοχή του Σαν Φρανσίσκο στην Καλιφόρνια, είχαν συναινέσει να εξετασθούν προκειμένου να αποτυπωθούν οι συνέπειες του στρες και της κατάθλιψης στον εγκέφαλο. Για αυτό απάντησαν και σε ερωτηματολόγιο για την ψυχική τους κατάσταση. Τα παιδιά που εξετάστηκαν μετά τα lockdowns ανέφεραν περισσότερα ψυχολογικά προβλήματα, όπως βαρύτερα συμπτώματα άγχους και κατάθλιψης και εσωτερική ενοχή των προβλημάτων τους.

Το άγχος της πανδημίας

Ο καθηγητής Γκότλιμπ υποστηρίζει ότι η επιδείνωση της ψυχικής υγείας των παιδιών συνδέεται με τις μεταβολές στον εγκέφαλό τους, που κατά πάσα πιθανότητα προκλήθηκαν από το έντονο άγχος της πανδημίας. Επί του παρόντος, ωστόσο, οι ερευνητές δεν μπορούν να αποφανθούν εάν η επιδείνωση της ψυχικής υγείας των εφήβων οφείλεται στην πρόωρη γήραση του εγκεφάλου τους, ούτε και ποια είναι η πραγματική σημασία του ευρήματος.

«Στους μεγαλύτερους ενήλικες οι εγκεφαλικές μεταβολές συνδέονται με έκπτωση των γνωσιακών δεξιοτήτων. Δεν γνωρίζουμε, όμως, τη σημασία τους για τους εφήβους ούτε αν είναι μόνιμες ή προσωρινές», κατέληξε ο καθηγητής Γκότλιμπ.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Ο πληθωρισμός υποχωρεί, τα ομόλογα ενισχύονται

Το κλίμα για τα κυβερνητικά ομόλογα των ΗΠΑ και των ευρωπαϊκών χωρών διατηρήθηκε θετικό, με τις αντίστοιχες αποδόσεις να υποχωρούν σε νέα χαμηλά επίπεδα, εν μέσω αυξημένων προσδοκιών για επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των επιτοκίων από τη Fed και την ΕΚΤ τους επόμενους μήνες. Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από την Ευρωζώνη και τις ΗΠΑ για τον πληθωρισμό υποδηλώνουν υποχώρηση των πιέσεων, αν και διατηρούνται σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από αυτά που θεωρούνται συμβατά με τον αντίστοιχο στόχο των κεντρικών τραπεζών. Επίσης, ορισμένα από τα σημαντικότερα στοιχεία για την αμερικανική οικονομία που δημοσιεύτηκαν τις τελευταίες ημέρες αποδείχθηκαν ασθενέστερα από τα αναμενόμενα, ενισχύοντας τις ανησυχίες για ενδεχόμενη ύφεση στη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως και αυξάνοντας παράλληλα τις πιέσεις στο δολάριο, ωθώντας την ισοτιμία ευρώ/δολ. πάνω από το 1,05 για πρώτη φορά από τα τέλη Ιουνίου.

Ο δείκτης βιομηχανικής δραστηριότητας ISM στις ΗΠΑ μειώθηκε κατά 1,2 μονάδα τον Νοέμβριο, στις 49 μονάδες, κάτω από το κρίσιμο επίπεδο του 50, υποδηλώνοντας συρρικνώσεις για πρώτη φορά από τον Μάιο του 2020. Η εξέλιξη αυτή είναι συμβατή με τον δείκτη επιχειρηματικής δραστηριότητας Chicago PMI που υποχώρησε περαιτέρω τον Νοέμβριο, σε επίπεδα ανάλογα με αυτά που έχουν καταγραφεί σε περιόδους ύφεσης της οικονομίας, καθώς και με τον δείκτη υπειθεύνων

προμηθειών PMI για τον Νοέμβριο που δημοσιεύτηκε την προηγούμενη εβδομάδα (πτώση στο 47,7 από 50,4 τον Οκτώβριο). Παράλληλα, μετά τα ασθενέστερα των προσδοκιών στοιχεία Οκτωβρίου για τον πληθωρισμό στις ΗΠΑ, που ανακοινώθηκαν στις αρχές του προηγούμενου μήνα, η αισιοδοξία των επενδυτών ότι ενδεχομένως η κορύφωση του πληθωριστικού κύματος έχει παρέλθει, ενισχύθηκε περαιτέρω από τη μεγαλύτερη σε σχέση με την αναμενόμενη υποχώρηση του ρυθμού αύξησης του κύριου και του δομικού δείκτη προσωπικών καταναλωτικών δαπανών (PCE) τον Οκτώβριο (6,0% και 5,0% ετησίως, αντίστοιχα, από 6,3% και 5,2% τον Σεπτέμβριο).

Ο επικεφαλής της Fed, Τζερόμι Πάουελ, τόνισε ότι η κεντρική τράπεζα ενδέχεται να μειώσει το μέγεθος της αύξησης των επιτοκίων τον Δεκέμβριο (μετά τέσσερις διαδοχικές αυξήσεις 75 μ.β. εκάστη), η προθεσμιακή αγορά αναθεώρησε χαμηλότερα τις προσδοκίες της για την πορεία των αμερικανικών επιτοκίων. Το τερματικό επίπεδο για το fed funds rate το 2023 αναμένεται τώρα κάτω από το 5%, ενώ η συνολική εκτιμώμενη μείωση των επιτοκίων το δεύτερο εξάμηνο του έτους αυξήθηκε σε περίπου 40 μ.β. Ενισχυμένη επίσης είναι και η εκτίμηση της αγοράς για άνοδο 50 μ.β. στα επιτόκια από την ΕΚΤ στην επόμενη συνεδρίαση, στις 15 Δεκεμβρίου.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Μήνυμα από Ε.Ε. στην Αθήνα για δημοσιονομική συγκράτηση

Τα όποια μέτρα λαμβάνονται από την Ελληνική κυβέρνηση πρέπει να είναι αυστηρά και στοχευμένα

της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε περιβάλλον αυξανόμενης πίεσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για δημοσιονομική συγκράτηση, καλείται η κυβέρνηση να σχεδιάσει τις επόμενες κινήσεις οικονομικής πολιτικής, έως την ώρα της κάλπης. Έτσι, ενώ τα στελέχη του οικονομικού επιτελείου στις δημόσιες δηλώσεις τους αφίνουν πάντα ανοικτό το ενδεχόμενο να υπάρξουν και άλλα μέτρα στήριξης, εφόσον ο δημοσιονομικός χώρος το επιτρέπει, προς τον παρόν κινούνται επιφυλακτικά. Αυτό τουλάχιστον φάνηκε από τις διαπραγματεύσεις του υπουργού Οικονομικών Χρήστου Σταϊκούρα με τους τραπεζίτες για την ελάφρυνση των δανειοληπτών, όπου το βάρος κλήθηκαν να φέρουν οι τράπεζες. Τη γραμμή αυτή σφράγισε με δηλώσεις του και ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, κατά τη συνάντησή του με την Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Κάλεσε τις τράπεζες να πληρώσουν από τα κέρδη τους τα μέτρα στήριξης των

Την επόμενη Δευτέρα, το Eurogroup αναμένεται να αναψηφίσει το πράσινο φως για μια συνολική ελάφρυνση χρέους 6 δισ. ευρώ.

πιθανότατα θα εκταμειωθεί στις αρχές του 2023, αφού εγκριθεί από τις αρμόδιες επιτροπές του Συμβουλίου και της Κομισιόν. Μάλιστα, το τμήμα της δόσης, 1,8 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί στα δάνεια, το εξασφάλισε τρεις μήνες νωρίτερα, αφού εκπλήρωσε τα σχετικά ορόσημα. Οι Βρυξέλλες, όμως, παράλληλα, έχουν στείλει μηνύματα στην κυβέρνηση ότι υπήρξε ιδιαίτερος γενναϊόδωρη στα μέτρα στήριξης που πήρε μέχρι τώρα, καταλαμβάνοντας μία από τις πρώτες θέσεις στην Ε.Ε., παρότι η Ελλάδα είναι μια υπερκρεωμένη χώρα και μάλιστα χωρίς να φροντίσει τα μέτρα να είναι ιδιαίτερος στοχευμένα. Ευρύτερα στην Ευρώπη, άλλωστε, όπως διαμνύουν στελέχη του οικονομικού επιτελείου, το κλίμα έχει αλλάξει από την εποχή των κορωνοϊού, έτσι να συνδράμουν τη νομοματική πολιτική και να μην αυξηθούν σημαντικά περαιτέρω τα επιτόκια, επιδεινώνοντας το υφεσιακό κλίμα. Τα όποια μέτρα λαμβάνονται πρέπει να είναι αυστηρά στοχευμένα, είναι το μήνυμα που στέλνουν οι Βρυξέλλες γενικότερα, αλλά και ειδικότερα προς την Ελλάδα. Είναι ένα μήνυμα που η κυβέρνηση δεν μπορεί να αγνοήσει, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα κινδυνεύσει να τιμωρηθεί η χώρα από τις αγορές, με αύξηση του κόστους δανεισμού της, σημειώνουν οι πηγές. Προς το παρόν, πάντως, τα στελέχη επισημαίνουν ότι η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες στις οποίες κατά το διάστημα Ιουνίου-Νοεμβρίου μειώθηκε το ασφάλιστρο έναντι πιστωτικού κινδύνου (CDS), ενώ παρέμεινε σταθερό το spread περίπου στις 200-220 μονάδες.

Υποχώρησαν 25% οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων

της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΑΗ

«Βουτιά» της τάξης του 25% έχουν σημειώσει οι αποδόσεις και τα spreads των ελληνικών ομολόγων μέσα σε ένα μόλις μήνα, χάρη στις προσδοκίες για πιο ήπιες αυξήσεις επιτοκίων από τις κεντρικές τράπεζες, οι οποίες προκάλεσαν ευφορία στην αγορά γενικότερα. Το ράλι των τιμών τους ήταν ιδιαίτερα έντονο την τελευταία εβδομάδα, έπειτα από το σήμα που έστειλε η Fed ότι θα επιβραδύνει τον ρυθμό σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής άμεσα, από τη συνεδρίαση του Δεκεμβρίου, το οποίο ακολούθησε τα στοιχεία για τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη, που έδειξαν ότι μειώθηκε πε-

ρισσότερο από ό,τι αναμενόταν τον Νοέμβριο, ενισχύοντας τις προσδοκίες για πιο αργό ρυθμό σύσφιξης και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς κινείται πλέον κάτω από το 4% και την Παρασκευή διαμορφώθηκε στο 3,78%, επίπεδο που αποτελεί χαμηλά σχεδόν τεσσάρων μηνών, από το 5,1% όπου βρισκόταν στα

τέλη Οκτωβρίου, με το spread έναντι της Γερμανίας να διαμορφώνεται στις 202 μονάδες βάσης και στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Απρίλιο, από τα υψηλά έτους των 270 μ.β. που σημειώθηκαν τον Οκτώβριο. Σημαντική είναι η αποκλιμάκωση και στις γερμανικές αποδόσεις, με αυτή του 10ετούς να έχει υποχωρήσει στο 1,77% και στα χαμηλότερα επίπεδα από τα μέσα Σεπτεμβρίου, ενώ η απόδοση του ιταλικού 10ετούς υποχώρησε στο 3,67%, με το spread Ελλάδας - Ιταλίας να έχει περιοριστεί στις 11 μονάδες βάσης μόλις (από 80 μ.β. πριν από μερικούς μήνες), καθώς το ελληνικό ράλι ήταν ισχυρότερο. Σύμφωνα με τους αναλυτές της Société Générale, το κλεισμός της ψαλίδας μεταξύ

των ελληνικών και των ιταλικών ομολόγων θα συνεχιστεί. Προβλέπει πως τα ελληνικά ομόλογα θα «ισοφαρίσουν» και πάλι τα ιταλικά, ενώ συστήνει τοποθετήσεις στους ελληνικούς κρατικούς τίτλους έναντι των ιταλικών για το 2023. Πάντως, όπως προειδοποίησε, τα ελληνικά ομόλογα παραμένουν ευάλωτα στην επιδείνωση της διάθεσης για ρίσκο των επενδυτών, λόγω του μικρού μεγέθους που έχει η αγορά, ενώ ενδεχόμενη επιδείνωση του δημοσιονομικού προφίλ της Ελλάδας θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει το spread υψηλότερα. Από την πλευρά της, η Citi διλώνει αρνητικά για τα ελληνικά ομόλογα το 2023, λόγω της εκλογικής διαδικασίας.

Πτωτικές τάσεις την Τρίτη στο ΧΑΚ

Πτωτικές τάσεις επικράτησαν την Τρίτη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 88,52 μονάδες, καταγράφοντας σημαντική πτώση σε ποσοστό 1,46%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε πτώση κατά 1,55%, κλείνοντας στις 53,32 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στα €230.525. Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σημείωσε μόνο η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,58%. Πτώση σημείωσαν οι Επενδυτικές σε ποσοστό 2,20%, η Κύρια Αγορά κατά 2,07% και τα Ξενοδοχεία κατά 0,78%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με συναλλαγές αξίας €128.808 (πτώση 3,33% - τιμή κλεισίματος €1,74). Ακολουθήσαν οι μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας με €58.039 (πτώση 1,82% - τιμή κλεισίματος €1,35), της Τοιμεντοπίας Βασιλικού με €20.112 (πτώση 0,79% - τιμή κλεισίματος €2,50), της LogiCom με €8.531 (άνοδος 2,13% - τιμή κλεισίματος €1,92) και

της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμεντών με €3.511 (πτώση 1,83% - τιμή κλεισίματος €0,535). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεις, έξι έκλεισαν ανοδικά, οκτώ πτωτικά και δύο παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 157. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε τη μετάταξη των τίτλων της εταιρείας CPI Holdings Public Ltd από την Αγορά Επιτηρήσεων στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου, ενόψει του ότι έχει εκκλείψει ο λόγος για τον οποίο είχαν μεταταχθεί οι τίτλοι της εταιρείας μετά την έκδοση και δημοσιοποίηση της Εξαμηνιαίας Οικονομικής Έκθεσης για την περίοδο που έληξε στις 30/6/2022. Προσθέτει ότι οι τίτλοι της εταιρείας θα συνεχίσουν να παρουσιάζονται με σήμανση (Σ) στο ημερήσιο δελτίο τιμών και στους πίνακες διαπραγματεύσεων. Το ΧΑΚ αναφέρει ότι οι τίτλοι της εταιρείας θα διαπραγματεύονται στην Εναλλακτική Αγορά από την Παρασκευή, 9 Δεκεμβρίου 2022.

Θετικές οι προοπτικές για τις τράπεζες το 2023

της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΑΗ

Θετική για τις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών το επόμενο έτος εμφανίζεται η Axia Research, επισημαίνοντας ωστόσο τις προκλήσεις που δημιουργούν οι αυξήσεις των επιτοκίων της ΕΚΤ, ενώ στους κινδύνους για τον κλάδο τοποθετεί τις επιπτώσεις στην κερδοφορία λόγω του υψηλού πληθωρισμού, τον πιθανό σχηματισμό νέων ΝΡΕς, την ενδεχόμενη επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος της Ελλάδας καθώς και την αβεβαιότητα πριν και μετά τις εθνικές εκλογές. Ειδικότερα, όπως σημειώνει η Axia, οι ελληνικές τράπεζες θα συνεχίσουν το 2023 να απολαμβάνουν τις θετικές επιπτώσεις στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα, τη στιγμή που η ελληνική οικονομία αναμένεται να παρουσιάσει ανθεκτικότητα έναντι της επιδείνωσης του μακροοικονομικού τοπίου στην Ε.Ε. Ωστόσο, το 2023 έρχεται και με δύο πολύ σημαντικούς «αγνώστους» για τις ελληνικές

Δύο μεγάλους «αγνώστους» βλέπει για τον κλάδο η Axia Research.

τράπεζες, όπως επισημαίνει, οι οποίοι σχετίζονται με: α) το αυξανόμενο κόστος των καταθέσεων και της χρηματοδότησης από την αγορά -λόγω της «μεταφοράς» των υψηλότερων επιτοκίων της ΕΚΤ- που αντισταθμίζει την αύξηση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων και β) τις συνέπειες της επιδείνωσης του μακροοικονομικού και πληθωριστικού περιβάλλοντος που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σχηματισμό νέων ΝΡΕς και σε αυξημένο κόστος κινδύνου. Αναλύοντας τους δύο αυτούς αγνώστους, η Axia καταλήγει ότι η αύξηση του κόστους των καταθέσεων θα παραμείνει χαμηλή, καθώς οι ελληνικές τράπεζες έχουν πολύ ισχυρή ρευστότητα με ισχυρή διαθρηπτική

Οι ελληνικές τράπεζες θα συνεχίσουν το 2023 να απολαμβάνουν τις θετικές επιπτώσεις στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα, τη στιγμή που η ελληνική οικονομία αναμένεται να παρουσιάσει ανθεκτικότητα έναντι της επιδείνωσης του μακροοικονομικού τοπίου στην Ε.Ε., σημειώνει η Axia.

αύξηση των καταθέσεων, και το κόστος χρηματοδότησης θα αυξηθεί λόγω των νέων εκδόσεων ομολόγων, αλλά η ευαισθησία της κερδοφορίας στις υψηλότερες αποδόσεις των τίτλων είναι χαμηλή. Η Axia εκτιμά πως οι ελληνικές τράπεζες θα χρειαστεί να αντλήσουν άλλα 8,5 δισ. ευρώ το 2023-2025 για να επιτύχουν τους στόχους MREL, με τα 3 δισ. ευρώ να αντλούνται το 2023. Πάντως ο οίκος εκτιμά πως συνολικά στο επόμενο 12μηνο οι ελληνικές τράπεζες αναμένεται να δουν πολλούς θετικούς ανέμους, όπως α) την επέκταση του δανεισμού χάρη στις νέες ροές του Ταμείου Ανάκαμψης και στην αύξηση των επενδύσεων, β) τη συνέχιση της αύξησης των περιθωρίων του ενεργητικού λόγω των υψηλότερων επιτοκίων της ΕΚΤ, γ) υψηλά αποθέματα ρευστότητας που διασφαλίζουν ότι το κόστος των καταθέσεων θα ανατιμηθεί μόνο εν μέρει και αργά και δ) ανθεκτική ποιότητα ενεργητικού λόγω του μείγματος χαρτοφυλακίου και της ενεργής διαχείρισης.

Deloitte

2022 Global Impact Report

Δημιουργώντας ένα καλύτερο μέλλον

globalreport.deloitte